

וזהר לבנו - סוכות

בסוכות תשבו שבעת ימים

הנה מצאנו דבר מוזר מאוד, שבספר נחמיה ח' י"ז כתוב שעם ישראל לא עשו סוכות מימי יהושע בן נון עד שחזרו ובנו את המקדש השני, **ופלא עצום** איך יתכן שכל ימי בית ראשון לא קיימו את מצוות סוכה?? **אומנם** בגמרא ערין לבי מפורש שבימי דוד ושלמה עשו סוכות, אלא הכוונה היא שרק בזמנים מסוימים ולא באופן קבוע בנו את הסוכה.

ומבאר הסטייפלר בספרו **ברכת פרץ** שיש דין שלוחי מצווה פטורים מן הסוכה, וכן ההולכים לדבר מצוה כפי שמפורש בגמרא **בסוכה כ"ו**, ולכן בזמן שהייתה עליה לרגל ועסקו בהקרבת הקרבנות הם היו פטורים מן הסוכה, ואכן זו הסיבה שרוב השנים עם ישראל לא בנו סוכות.

ונראה להוסיף מדוע אכן רק הם טרחו והתאמצו במצוות סוכה ואילו הדורות הראשונים שהיו גדולים מהם בהרבה לא החמירו ולא השקיעו?? **וייתכן** שהיא הנותנת, דווקא בגלל שבבית שני הייתה פחות השראת שכינה בעם ישראל ובבית המקדש, לכן באו עם ישראל והשקיעו יותר מהדורות הקודמים בכדי להתאמץ להתקרב יותר לה'.

ורק בימי יהושע שכל עם ישראל היו מרוכזים במקום אחד ולא היו בגדר הולכים לדבר מצוה ליד המשכן לכן אז בנו כל הקהל סוכות. כנראה מדובר עוד לפני חלוקת הארץ.

ללמדנו, שדווקא בדורות החלשים שבזמננו חייבים להתחזק הרבה יותר מהדורות הקודמים שהיו כמלאכים, כי כמה שאנחנו יותר חלשים ויותר קטנים ברוחניות ויותר רגישים לעבירות, עלינו להחמיר הרבה יותר, ולא נוכיח להתיר סייגים שעשו לצניעות ולקדושה בטענה שבדורות הקודמים לא עשו כן, כי האנשים של פעם לא היו זקוקים לזה מגודל גדלותם הרוחנית, לכן לא נזלזל במשמרת שתקנו רבותינו עד לימינו וגם מה שיוסיפו כי זה צורך הדור וזו חובת השעה, כי אנחנו רק יורדים ולא עולים מהדורות הראשונים, ויהי רצון שנזכה ל"השיבנו ה' אליך ונשובה חדש ימינו כקדם".

המשך

מירושלים והחטאתם שיעבדו לעגלים של עבודה זרה שעשה ירבעם בן נבט?? אבל ירבעם היה מלך רק לעשרת השבטים שממילא גלו ואבדו, ואילו על ממלכת יהודה שזה עיקר עם ישראל - שגלו ושבנו מבבל להם ירושלים ובית המקדש היה העיקר, ולמה אצלם לא נשארה התקנה של דוד ושלמה?? **ואולי** בזמן דוד ושלמה היו להם שטחים שקנו במיוחד לסוכה, כפי שהיום בזמנינו מקפידים לקנות דירות עם מרפסת סוכה, או שכולם בנו על הגגות.

הסבר נוסף ראיתי **במלבי"ם** שעם ישראל לא בנו סוכות ברשות הרבים מפני הגזל, ולא לכולם היה שטח ברשות היחיד הפרטית לבנות סוכה, מלבד בתקופת יהושע שעדיין לא כבשו את הארץ, לכן לא היה גזל לבנות סוכה ברשות הרבים. **ואולי** בגלל זה במשך הזמן נשכחה מצוות הסוכה בעם ישראל כפי משמעות הפסוקים שם, עד כדי כך שאפילו על הגגות גם למי שהייתה אפשרות גם כן לא עשו.

וחשוב לציין שלמרות שדוד המלך כבש שטחים והרחיב את גבולות ממלכתו עד דמשק, בכל זאת משמע מלשון הגמרא שלא בגלל השפע הם בנו סוכות בתקופת דוד ושלמה, אלא רק בגלל צדקתם של דוד ושלמה בנו סוכות.

אבל כשחזרו מהגלות עשו תנאי בית דין כחוק קבוע, שבארץ ישראל עם ישראל יכולים לבנות סוכה ברחובות רשות הרבים. ואכן עם ישראל בהתלהבות עצומה ובשמחה בנו סוכות בכל מקום פנוי, כמתואר בפסוק בנחמיה: **"ויעשו להם סכות איש על גגו ובחצרותיהם ובחצרות בית האלוקים וברחוב שער המים וברחוב"**.

דהיינו שמתוך היראת שמים והצדקות המופלגת של דוד ושלמה כלל הציבור הושפע לטובה, לכן כולם התאמצו בכל כוחם לקנות שטח מיוחד לסוכה, ואכן כדברי הגמרא בתקופת מלכים צדיקים אלו כל עם ישראל בנה סוכות, אבל לאחר תקופת דוד ושלמה הפסיקו להשקיע במסירות נפש לקנות שטח לסוכה, וכך המצווה הוזנחה ונשתכחה.

ולכאורה לפי דבריו מה השתנה בימי דוד ושלמה?? ואם נאמר שבזמן דוד ושלמה ניתנה פקודת מלך שמונת לבנות ברשות הרבים, אם כן למה תקנה זו התבלתה ולא נשארה לתמיד?? **ודוחק** לפרש שמלכים אחרים שבאו אחריהם בטלו את ההוראה הזו?? **ואולי** זה היה חלק מניתוק העם

ללמדנו, שאם המנהיגים הם יראי שמים מופלגים, הם מסוגלים להשפיע על העם שיתעלו עוד יותר וימסרו נפש למען קיום המצוות, וגם אנחנו כהורים שאנחנו מנהיגי הבית, אם נהיה יראי שמים מופלגים וצדיקים באמת גם בחדרי חדרים, אזי נזכה שנשפיע על בנינו ועל הדורות הבאים אחרינו להקפיד מאוד על קיום התורה הקדושה בהידור ובחשק מתוך רצון פנימי אמתי ולא בכפייה או מתוך הרגל.

ובעזרת ה' נתחזק ונציל עצמנו ומשפחתנו מכל מרעין בישינ שפוגעים בקלות בנפשות עם ישראל, כי רבים נפלו חלל עד כי כמעט אין בית אשר אין בו נפל רח"ל, ועם תפילות והרבה מחשבה ועצה ודוגמה אישית טובה נצליח בעזרת ה' אמן ואמן.

בסוכות תשבו כי בסכות הושבתי את בני ישראל

במשך יומיים הם הביאו תרומות כמו שכתוב **"הביאו נדבה בבוקר בבוקר"** וזה עולה ליג' תשרי, ויום למחר חכמי הלב לקחו את הזהב במניין ומשקל, ורק יום למחרת בט"ו בתשרי התחילו במלאכת המשכן. **ולכן** ענני הכבוד חזרו להקיף את עם ישראל רק בט"ו תשרי, ועל כן חוגגים יום זה לדורות את נס ענני הכבוד - **"למען ידעו דורותיכם"**. **נמצא** לפי דברי הגאון, שלא חוגגים את תחילת הנס של ענני הכבוד שהיה בניסן, אלא דווקא את שובם של ענני הכבוד לאחר העונש, וכל כך למה???

כתב הטור או"ח תרכ"ה שלמרות שיצאנו ממצרים בניסן באביב בכל זאת מצוות סוכה מקיימים בתשרי זמן האסיף. **והגאון מווילנא** בקול אליהו **מבאר הטעם**, שכישראל חטאו בעגל הסתלקו ענני הכבוד מישראל ולא חזרו לשכון עליהם רק עד שהתחילו לבנות את המשכן. **והגאון מפרט**, שבי' בתשרי משה ירד עם הלוחות השניות, ויום למחרת ביי"א תשרי משה הקהיל את העם וציווה אותם על מלאכת ותרומת המשכן.

וַיֵּהָרֵם לִבּוֹ - סוֹכוֹת

מלאים וספוגים באהבה שמקיפה אותנו גם בגלל אהבת הקב"ה לנו על שחזרנו אליו בתשובה ובמעשים טובים, וגם על זה נכתב "למען ידעו דורותיכם".

י"ש כאן עוד נקודה חשובה, שלא מספיקה התשובה שעשו ביום כיפור, ולא מספיק מה שתרמו למלאכת המשכן, אלא חייבים היו שיתחילו ממש לעבוד על מלאכת המשכן, ורק אז חזרו ענני הכבוד.

ללמדנו, שתשובה שלימה בפרט בעוון עבודה זרה שיש בו גם חילול השם איום ונורא, על עוון זה לא מספיק בחרטה ועזיבת החטא, אלא חייבים לתקן בפועל כנגד ולקדש שם שמים, כי רק על ידי קידוש השם במעשים אפשר לתקן חילול ה' רח"ל. ותפילתי שהקב"ה יעזור לי לתקן כל מה שקלקלתי בחיי בחילול ה', ושבוא עולם ברחמי יתן לי את הכוחות ואת הרצון ואת ההתמדה לקדש שם שמים במעשים כל ימי חיי עד ליום מותי – כי זו חובתי "לקדש שם שמים" אמן ואמן.

אברהם אבינו קיים מצוות סוכה – המשך

באהבה עזה כבתחילה ועוד יותר ממה שהיה בתחילה, כי נוספה כאן אהבת הקב"ה לנו כי חזרנו בתשובה במעשים של קידוש ה'.

ו"ז הברכה הכי גדולה לאברהם אבינו אבי האומה היהודית, שבוא עולם מבושר לו שנותן לנו דרך לחזור בתשובה, ובשובינו אליו הוא מוסיף לנו אהבה על אהבה, זה היה לאברהם אבינו ממש "ברכה בכל", כי זה שימח את אברהם אבינו שמחה גדולה ועצומה יותר מכל מתנה יש בעולם "שאפשר לתקן יותר טוב ממה שקלקלנו". מדהים.

אז בואו ונשתתף בשמחת אברהם אבינו ונהיה חלק מברכת אברהם אבינו, שבעזרת ה' וברצון עז ועקבי נזכה לתשובה שלימה, ונזכה שבוא עולם יעטוף גם אותנו באהבתו, ונראה ברכה ברוחניות ובגשמיות - "ברכה בכל".

ארבעת המינים – איחוד גם עם הרשע שאין בו לא תורה ולא מצוות

אלא היות ובתפילות של ימים נוראים כל כך התפללנו על אחדות מושלמת, וגם בסוכות זה חג של שמחה גדולה, יחד ההכנה והשמחה הגדולה ממיסה את הקרח ומחברת גם את הבן הרשע שנהנה להשתתף ולהתחבר לעבודת ה' הנעימה והמשמחת, וגם לצדיק אין חשש של קלקול כי זה תיכף לאחר עבודת אלול וימים נוראים, והיראת שמים עדיין בשיא תוקפה.

הדעת זקנים של בעלי התוספות כתבו בשם המדרש רבה פרשת אמור שהקב"ה מתעלה רק כשעם ישראל הוא באגודה אחת, כפי שאמרו בתפילות ימים נוראים, וארבעת המינים זה כידוע מסמל את כל חלקי העם. ונשאלת השאלה למה בפסח מקהים את שיניו של הבן הרשע ואילו כאן מתאחדים יחד??? וגם אולי גם הפעם הבן הרשע יתנגד לאחדות לאבינו שבשמים??

הוכחה נוספת – מארבעת המינים

שלמה המלך. ושלמה המלך עונה שרק על ידי "חכמים" יודעים את כוונת התורה!!!
הנה לנו עוד עניין חשוב במצוות סוכות, שאפילו שהתורה מפרטת את ארבעת המינים די בהרחבה, בכל זאת התורה מסתירה את המילה הברורה בכל א' מהמינים, בכדי שגם את מצוות ארבעת המינים נקיים אך ורק על פי דברי חז"ל – על פי התורה שבעל פה בלבד!!!!

במדרש ויקרא רבה אמור ט"ו על הפסוק במשלי שאמר שלמה "שלשה המה נפלאו ממני, וארבעה לא ידעתיים", ארבעה לא ידעתיים אלו ארבעה מינים שבלולב, שביקש לעמוד עליהם: פרי עץ הזר מי יאמר שהוא אתרוג?? **כפת תמרים** מי יאמר?? וכן ענף עץ עבות וכן ערבי נחל, מי פירש להם לישראל על ד' מינים אלה שהן אתרוג, לולב, הדס וערבה. ועיין שם במדרש שמרחיב בהרחבה את טענות

חסידים ואנשי מעשה היו מרקדין בפניהם

צריך לקילוסן של אלו, ומצד שני כשראה שרוקדים ביראת שמים אמר שחביב לפני ה' קילוסן של ישראל יותר מקילוסן של מלאכים.

בערוך לנו הוסיף שאולי מה שרבו גמליאל זרק שמונה אבוקות וזרק אחת ונטל אחת, זה בכדי לרמוז על אור שני שמות הקדושים של ד' אותיות הוי' ואדני' שמשולבות זו בזו לחיבתן של ישראל. **ובכלל** אופן מדהים הדבר שנשיא ישראל היה עושה מעשה תעלולים למרות שכוונותיו היו קדושות על פי הסוד וכאמור, בכל זאת היה עליו להתאמן על כך, ואיך לא חשש לביטול תורה. ואולי על ידי ידיעת סודות התורה הטמונים בזה ממילא הצליח לבצע פעלולים אלו בלי אימונים קודם??? ואולי לצורך מצוות שמחת בית

הגמרא סוכה נ"ג על המשנה שחסידים ואנשי מעשה היו רוקדים בשמחת בית השואבה, מביאה **תניא**: אמרו עליו על רבן שמעון בן גמליאל כשהיה שמח שמחת בית השואבה היה נוטל שמנה אבוקות של אור, וזורק אחת ונוטל אחת ואין נוגעות זו בזו. וכשהוא משתחוה נועץ שני גודליו בארץ ושוחה, ונושק את הרצפה וזוקף, ואין כל בריה יכולה לעשות כן.

ובחידושי הריטב"א שם מוסיף שלפיכך כל התעלולים נעשו רק על ידי גדולים וחסידים, בכדי שלא יראה כקלות ראש וכשמחת בחורים, וכפי שכתוב בירושלמי שהלל אמר לרוקדים בהוללות וקלות ראש שלאפס נחשבו התשבחות לפני ה' אם אינם נעשים ביראה ובאימה, כי הקב"ה אינו

וטהר לבנו - סוכות

שראו את גדולי ישראל יוצאים מגדרם לשמוח ולשמח בקדושה כדוד המלך שהיה רוקד בהתלהבות לפני ארון ברית ה', ומיכל שלעגה לו נענשה על כך, כי דוד ענה לה ששווה לו להתבזות לפני בורא עולם וזה כבודו של המלך דוד שנכנע ומתבזה למלכו של עולם, כך גם גדולי ישראל בשמחת בית השואבה, השפילו כבודם לכבוד בורא עולם.

נבזכות שגדולי ישראל השפילו את כבודם למען כבוד השם לשמח בקדושה ובלי הוללות בשמחת בית השואבה לכן זכו שבשמחת בית השואבה ירד שפע של רוח הקודש לכל המשתתפים בשמחת בית השואבה!!!!

אז בואו ונשמח בחג הסוכות בקדושה וטהרה, ונתקדש ונעשה תקנות לקדושה כפי שעשו תקנות גדולות לצניעות אפילו בבית המקדש בשיא שמחה של מצווה שחלילה לא יהיו פרצות, כל שכן עלינו החובה לתקן תקנות גדולות ולסגור פרצות, ונזכה לשפע קדושה ורוח הקודש. הלוואי!!!!

חזון אחרית הימים בהפטרות יום א' דסוכות

הרבה. האם ייתכן שזה פצצת אטום?!!! שגם חמה מנרתיקה ייתכן שזה אטום, כי כידוע השמש היא אנרגיה אטומית עצומה, שבשניה אחת פולטת השמש אנרגיה ששווה ליותר מ6 טריליארדים של פצצות בעוצמה של הפצצה האטומית (שזכתה לכינוי "ילד קטן" והוטלה על הירושמה). **בכל אופן זכור נזכור**, ש"הנסתרת לה" אלקינו והנגלות לנו ולבנינו עד עולם לעשות את כל דברי התורה הזאת", שאנחנו חייבים להתמקד רק בחובות שלנו להתחזק בכל מצב ובכל מחיר, ולא להיות ממחשבי קיצין שנשברים כל פעם מחדש שתאריך שהיה נראה להם חלף ועבר, אלא נזכור ששום דבר טוב לא בורח מאתנו, אנחנו נשקיע ובטוח נזכה לקבל את כל הטוב בקרוב.

השואבה גדולי ישראל התאמנו בכדי שתהיה שמחת בית השואבה מתוך קדושה בלבד!!!

אבל חשבתי שהרי כתוב ברש"י שכל הכבשים שהקריבו עם ישראל בסוכות הגיעו לסך 98 כבשים, וכתב רש"י שזה כנגד 98 קללות שבתורה, וכאמור קודם בשם האבני נזר שהשמחה בסוכות זה בכדי לתקן את "תחת אשר לא עבדת את ה' אלוקיך בשמחה" שעל כן הגיעו כל הקללות.

נבדדך אפשר ממש ואולי, המחזה הנדיר לראות את גדולי ישראל ממש עושים תעלולים מדהימים, זה בא כנגד הקללה הגדולה "והיית משוגע ממראה עיניך", שבכך

ובהפטרות חזון אחרית הימים שאומרים בהפטרות חג הסוכות, זכריה י"ד "וזאת תהיה המגפה אשר יגף ה' את כל העמים אשר צבאו על ירושלים המק בשרו והוא עמד על רגליו". **וחשבתי** איזה סוג מוות ישנו בעולם שהבן אדם נמק ומתאדה ומת עוד לפני שנופל, ובעצם אין מה שיפול?!? אולי זה כדברי הגמרא והרחבת האור החיים שהנקם יהיה בהוצאת חמה מנרתיקה, שמעוצמת החום האדם יתאדה עוד לפני שיספיק ליפול.

והנה רש"י על הפסוק "כי קרוב יום אידם" כתב: כשארצה להביא עליהם יום איד קרוב ומזומן לפני להביא ע"י שלוחים

בזמננו שאין שעיר המשתלח מה חסר לנו?!! – בעצם יש את סוכות!!!

מלפני המלך, כך עם ישראל כשיוצאים עם 4 המינים בשמחה זה מוכיח שהם ניצחו בדין.

ומצד שני במדרש רבה שם, כתב שלפעמים רק עבודת יום כיפור יחד עם מצוות הסוכות מכפרים. ולכאורה לפי האמור זה מתורץ, וגם היו שנים שהזהורית האדומה בבית המקדש לא הפכה ללבן, ואם כן זו סיבה להיות בעצב ולא בשמחה, ואיך דורשת התורה שבכל אופן נשמח בסוכות?!!

אלא נראה שאכן לפעמים חייבים שבכדי שעבודת יום כיפור תכפר צריכים גם את ההשלמה של עבודת השמחה, ועבודת יום כיפור יחד עם ההשלמה של שמחת סוכות, בוודאי יש ניצחון לעם ישראל בכל מצב, וממילא המדרשים אינם סותרים זה את זה. **וזה** מתרץ גם את השאלה איך התורה מעמיסה כל כך הרבה חגים ומצוות בחודש אחד – חודש תשרי, והרי אין עושים מצוות חבילות חבילות?!! **והתשובה** שאדרבה דווקא מיד אחרי יום כיפור יש את סוכות ושמחת תורה בכדי שנוכל מהווידוי בפה להגיע ל"ועשה טוב" ובשמחה.

יתכן, ששעיר המשתלח היו עליו כל החטאים, וכשנשלח השעיר לעזאזל ממילא השטן היה כביכול נהנה מהשעיר וממילא לא נשאר זכר מהעבירות. אבל כשאין שעיר, אז נכון שהעבירות ירדו מעם ישראל אבל עדיין הם קיימים בעולם, ואולי זה עלול להיות סכנה לעם ישראל למרות שעם ישראל התנקה מהעבירות ביום כיפור.

כי יתכן וכאמור קודם, שאם יהודי יחזור לחטוא, ממילא יתכן שהיות והעבירות נמצאים עדיין בעולם הם ישובו אליו חזרה חלילה, אבל מצד שני יש בזה גם תועלת כי מיד אחרי יום כיפור יש את חג הסוכות ואז חוזרים בתשובה מתוך שמחה ואהבת בורא עולם, וכידוע תשובה מתוך אהבה ושמחה הופכת את הפשעים למצוות, ואם כן יש עדיין תועלת בכך שהעבירות נשארו בעולם.

וזה מתרץ לי את השאלה המפורסמת על המדרש רבה בפרשת אמור, שהביא משל לשני בני אדם שנכנסו לדון לפני המלך ולא היו יודעין הבריות מי נצח, אלא מי שהוא יוצא במקל לבן או תפוח בידו אז יודעין שהוא יצא זכאי

וכולי תפילה שבורא עולם יהיה בעזרנו שנזכה לחזור בתשובה שלימה לפניו הן תשובה בפה והן תשובה בעשיה.

וכשנתחרט, מיד נעשה מעשים בפועל לסגור את השערים והפתחים שהביאו אותנו לידי חטא, כך שבאמת נזכה לחיות בקדושה אמתית לנצח אנו ובנונו וזרע זרענו עד סוף הדורות אמן ואמן.

וגם, ננצל את ימי הסוכות לשמחה של מצווה עם כל המשפחה, וככה גם נכפר על כל מה שציערנו את בני המשפחה בעבר!!!

מצוות עליה לרגל

פסח מדוע אז לפי רעיונו יש גם עלייה לרגל?!! וכי כפחות מחודשיים אחרי חלוקת תעודות שוב מחלקים תעודות?!!

אלא יתכן שבחג השבועות אנחנו כביכול מקבלים ציון על ספירת העומר באיזה קדושה הצלחנו לספור ולהתעלות בימי ספירת העומר כהכנה למתן תורה!!!!

ואם כן יש להתקדם ברעיון זה עוד, כי הנה פסח בא אחרי חג פורים שהיה בו עניין ראשי שמהותו שמחה, ובסוכות

ראיתי ביאור נפלא מהאדמו"ר רבי שאול ממוז'יץ זצ"ל שמבאר את מצוות עלייה לרגל 3 פעמים בשנה, שזה כמו תעודה שמחלקים לתלמידים 3 פעמים בשנה.

וארחיב בדבריו, שאכן פעם בחצי שנה זה מתאים, באביב ובסתיו כמקובל, וזה גם הגיוני פעם בחצי שנה לסכם מצב ציונים והתנהגות, אבל בחג השבועות שזה זמן קצר לאחר

וטהר לבנו - סוכות

הוא על המצב ההפוך איך אנחנו מתעלים בשמחה שבאה אחרי ימים נוראים.

זה להיפך חג שמהותו שמחה והוא בא אחרי ימים של יראה ופחד מאימת הדין.

כ בשני הדרכים אמור יהודי להתעלות, כי הרבה דרכים להתעלות, וכדאי להתחדש בעבודת השם, כך מוצאים טעם טוב ומחודש בעבודת השם.

ואם כן בפסח המבחן שלנו איך התעלינו במעלות התורה והיראה, שקודם הייתה לנו שמחה של פורים ואחרי זה חג של אמונה ואצילות כבני מלכים, ואילו בסוכות המבחן

וגם אנחנו נחפש לחדש בעבודת ה' כי השגרה גורמת לעייפות הרוח, ולשעמום ולנפילה חלילה, ונלמד מחגי התורה עד כמה חידוש וגיוון יש בהם, וגם נלמד שלפעמים צריך בו זמנית הרבה סוגי חידושים וגיוונים כמו שיש בחג הסוכות.

ולקחתם לכם ביום הראשון – ראשון לחשבון עוונות

במדרש תנחומא פרשת אמור כתוב: וכי ראשון הוא הלא ט"ו הוא??? אלא כיון שבא יום הכיפורים וכל ישראל מתענים הקב"ה סולח לכל עוונותיהם, מיום הכיפורים עד החג כל ישראל לא חוטאים כי **עסוקים במצוות**, מכאן ואילך חשבון!!! לפיכך אמר **ביום הראשון "ראשון לחשבון עוונות"**.

להבדיל, כמו שיש כאלו שאחרי מאמץ לימודי ממושך הם מרגישים שהם חייבים להשתחרר ולפעמים המשמעות היא גם להגיע לסוג של התפרקות שגורם לעבור עבירות ולפול הרבה יותר מההתעלות הרוחנית שקדמה לה.

ונשאלת השאלה, אם לפני סוכות לא חוטאים כי עסוקים לבנות סוכות ולקנות 4 המינים, אז למה בימי חג הסוכות זה ראשון לחשבון עוונות הרי גם בסוכות אנחנו עסוקים בקיום מצוות 4 המינים והתפילות הארוכות יותר, ומצוות סוכה שעלינו לעשות בה כל צרכינו, אז למה אכן חג הסוכות זה הזמן להתחלת העוונות חלילה???

וגם ראינו שהתורה שכתבה פעמים "והגותם" בחג הסוכות, וגם התורה מדגישה "והיית שמח", אבל בכל זאת התורה הוסיפה את המילה "אך שמח" ואך כידוע בש"ס זה **בא למעט**, והכוונה שבא למעט קצת בשמחה, דהיינו שנזכור שלא נגיע מתוך השמחה לשחרור ולפורקן המביא לידי עבירות, אלא להגיע לידי קדושה ושמחת תורה!!!

ונראה לתרץ שדווקא בגלל ההכנות הגדולות למצוות סוכה הן מבחינה רוחנית והן מבחינה גופנית, וגם לאחר העבודה הגדולה של ימי אלול וימים נוראים, ועם התפרצות השמחה והסיפוק שיש בסוכות, שם יש מקום גדול גם ליצר הרע לגרום לנו לזחירות הדעת ולחטוא.

ולקחתם לכם – 4 המינים

עליהם מבפנים כביכול, דהיינו מתוך מה שהוא מכיר את חטאי העולם מקרוב ויכול להבין לנפש החוטאים ולתמוך ולתקנם, ולכן אפילו שלא בזמן מצווה הוא מחובר אליהם.

אתרוג מסמל צדיק גמור, ולכן חידשתי לפני שנתיים שצדיק גמור עליו להתחבר אך ורק לצורך קיום מצוות עם עמי-הארץ והרשעים שאין בהם כלום ביהדות שזה מסמל הערבה, אבל שלא בשעת קיום המצווה הם מנותקים, וגם בשעת קיום המצווה הם אדוקים אבל לא קשורים באגד אחד כמו הלולב וההדסים והערבות, ואפילו הם לא ביד אחת, אלא האתרוג בשמאל והלולב עם ההדסים והערבות בצד ימין.

אלא שגם הוא, היות והוא חזר בתשובה חייב שיהיה ניכר לעיני כל שהוא מרומם מעם ורמתו הרוחנית היא הרבה מעל לעם, שלא יחשבו שהוא שווה להם בדרגה. ואפילו הוא חייב מלבד האגד שהוא מחובר להדסים וערבות, הוא חייב טבעת לאוגדו גם בנפרד, כך ברור לכולם שהוא גם עם העמך אבל גם מיוחד לטובה הרבה יותר מהם. **והיות** והוא מאחד ומקרב את שאר חלקי העם, יש לו מעלה יותר מהאתרוג הצדיק המושלם, ולכן נטילת הלולב ביד ימין החשוב, ואילו האתרוג בשמאל, וכן הברכה על המצווה היא על נטילת לולב ולא על נטילת אתרוג.

כי הצדיק הגמור חייב להיות מנותק משאר העם, כי הוא אתרוג כפשוטו וכמשמעותו, ושמחתי כי ראיתי שכך כתב **החפץ חיים בשם הגאון מווילנא** ובי"ה שכוונתי לדבריהם. **אמנם** הלולב מסמל בעל תשובה ולכן הוא מחובר וקשור לשאר העם, כי הוא יצא וגדל מהם, והוא יכול להשפיע

ללמדנו עד כמה חשוב להתחזק ולחזק יהודים, וגם אם כשלת בעבר הפוך זאת למעלה ולא לחיסרון, כי ברגע שבכוח הכרתך את החטא תשתמש בידיעתך זו לחזק יהודים הרי שהפכת את הרע לטוב, וזה תיקון מושלם לרע והפיכתו לזכות, כמו בתשובה מאהבה, אז קדימה, בוא נעזוב את השטויות ואת החטאים, ונסגור כל פתח קטן של צל של עבירה, ובעזרת ה' נצליח לחזור סוף סוף בתשובה שלימה, ולחסות תחת כנפי השכינה אמן ואמן.

נוי סוכה זכר למה ???

לילדים באופן מושלם גם במדבר, ולא רק נעלים חדשות, אלא גם בחן ובצבע שישעשע את הילדים, וכמו ששמעתי מהמדרשים על הממתקים שהיו לילדים בקריעת ים סוף. **כי** כך דרכו של בורא עולם גם במזון שאנחנו אוכלים "הזן את העולם בטובו בחן בחסד וברחמים", שהאוכל חוץ מהטעם השונה בכל מאכל, הוא גם לא בצבע וצורה אחידה לכל המאכלים, אלא "בחן", כל מאכל צבע שונה צורה שונה בכדי שיהיה מגרה ונעים יותר לאכילה.

כתבתי בפרשת תרומה שבזמן שישראל היו במדבר היה להם תחש טהור למשכן, ותחש טמא לנעלים, והמכנה המשותף לשניהם שהעור היה צבעוני ויפיפה.

ומפליא מדוע היו צריכים עורות לנעלים, הרי כתוב מפורש **דברים כ"ט ד'** שהנעלים לא התבלו במשך כל ה 40 שנה, אלא גדלו עימם ונשארו שלמים, וכן כל הבגדים שלהם היו שלמים נקיים ומגוהצים בנס. **ואם** כן מדוע היה צורך בעורות למנעלים במדבר??? וגם מדוע עורות צבעוניים, וכי לבשו נעליים צבעוניות???

רק יש להתבונן מה קרה לילדים שגדלו?? האם הנעלים גדלו איתם?? ראה במדרש, דברים על פסוק ח' ד', האם בגדלותם היו להם נעלים צבעוניות??? או שהתחלף להם הצבע?? **ונראה**, שכמו שבוגר לא הסתובב עם בגדי תינוקות שגדלו

ונראה, שהנעלים היו לצורך הילדים שנולדו במדבר, וילידים מתאים נעלים צבעוניים, ובורא עולם רצה לדאוג

וזהר לבנו - סוכות

בנוי סוכה צבעוני שגם ירתק וימשוך את עיני הילדים שישמחו בצבעים כפי שהילדים במדבר שמחו.

וכפי שיתכן שבניסוך המים גם יש בו זכר לבארה של מרים, והכאת הערבות אולי זכר להכאת שהכה משה במטה לעשות ניסים ופלאות ויל"ע, עכ"פ בלי ספק יש במנהג זה סודות עצומים ותיקונים נפלאים.

ללמדנו, עד כמה אהבת הבורא אלינו עזה, שדואג לנו בכל פרט ומטיב לנו בחן בחסד וברחמים, הן במזונות והן בכל צרכינו בחיים.

ולכן נכיר בטובתו הרבה ונחזיר לו אהבה, שגם אנחנו נשתדל לתת צבע וטעם חדש בתורה ובמצוות שלנו שלא כל יום ידמה לקודמו, שכפי שהוא דואג לשמח אותנו גם אנחנו נדאג לשמח אותו בהתחדשות הרוחניות שלנו, שבעצם זה לטובתנו ולהנאתנו כי כך אנחנו מרגישים חיות וסיפוק והתלהבות בעבודת הקודש.

** בסוכות לקנות תכשיט לאשה

ולכן מתאים ביותר לקנות תכשיטים ובושם לקראת חג הסוכות, כי בסוכות אנחנו מכינים סוכה זכר לענני הכבוד, ולכן זה יותר מתאים מכל החגים לקנייה מתנה לאשה, ואולי נוי סוכה גם בא להזכיר את תכשיטי הנשים.

בגמרא יומא עה' כתוב א"ר שמואל בר נחמני א"ר יונתן מדבר שירד להם בבקר בבקר מלמד שירדו להם לישראל על ידי העננים אבנים טובות ומרגליות יחד עם המן, וקודם **בגמרא כתוב שיחד עם המן ירדו לישראל תכשיטי נשים.**

בסוכות תשבו זכר ליציאת מצרים

הסירו את עדיים מעליהם גם מי שלא חטא בעצמו, ואולי כך גם כולם יצאו מהעננים בכדי להיות בצערם של החוטאים, לכן טען הגאון שנחשב שהעננים הסתלקו.

ואכן החתם סופר מחדש שבסוכות שהיה לאחר הכפרה של יום כיפור על חטא העגל ובתחילת בניית המשכן התחדש שענני הכבוד הקיפו את כל עם ישראל בלי יוצא מהכלל, שאז לא היה אחד שנפלט מהענן!!!!

ולכן חוגגים את סוכות בט"ו בתשרי ולא בניסן ביציאת מצרים, כי כפי שכתב רש"י בפרשת מחיית עמלק סוף כי תצא שעמלק טימא בדרך בצאתם ממצרים את כל הנחשלים שהענן פלט אותם, הרי לנו שבתחילת יציאתם ממצרים עוד לפני חטא העגל ומתן תורה כבר היו כאלו שענן פלט אותם.

ואולי זה מה שהתכוון הגאון שהעננים שפלטו את רוב עם ישראל חזרו והקיפו את כל עם ישראל בחזרה ובאופן מושלם בט"ו תשרי בדיוק כשהתחילו לבנות את המשכן, ולפי זה ממילא לא מחייב שיש מחלוקת בין הגאון לחתם סופר ויל"ע.

והיות ובסוכות התאחדו כולם לחסות בצל ענני הכבוד באחדות מושלמת מתוך תשובה ותיקון החטא בקום ועשה בבניית המשכן, זה משפיע עד לימינו אוירה של אחדות "סוכת שלומך" סוכת רחמים וחיים ושלום, ולכן זה הזמן גם לאחדות של ארבעת המינים יחד שבטי ישראל כאיש אחד בלב אחד!! **וכשיש** אחדות ושלמות בעם לעשות רצון אבינו שבשמים ולהתחזק ולהתקרב לבורא עולם, אין יותר שמחה מזו!!!

איך כולם בלי יוצא מהכלל חסו בצל ענני הכבוד???

אבל בזמן שהמון מעם ישראל נפלטו מהעננים ואולי כאמור קודם שאולי רוב עם ישראל, כל מי שבשבתו היו אנשים שחטאו נפלטו מהענן, וחזרו כולם בתשובה שלימה כל חודש אלול ונמחל להם ביום כיפור.

כך שהייתה התעוררות עצומה בכל עם ישראל לתשובה, וכך כשכולם חוזרים בתשובה זה משפיע על כולם בלי יוצא מהכלל, וכך לא נשאר יהודי אחד בלי תשובה!!!

אתו (שלא מתקבל על הדעת שתינוק שהיה לו בגד עם ציור של דובי, גדל הבגד, וגם ציור הדובי הפך לדובי גדול)!!!

אלא כפי שהיה נס והבגד גדל עם הילד כך גם השתנה צבעו וסגנונו למלבוש של בוגר, ולכן כנראה גם צבע הנעליים השתנה, שכשם שבורא עולם דאג לתינוקות הוא גם דאג למבוגרים. **ואולי** זכר לנעלים הצבעוניים שהיו לילדים בזמן שהיו בני ישראל במדבר לכן בסוכה יש עניין לקשטה

קודם הבאנו את דעת הגאון מוילנא שטען שענני הכבוד הסתלקו בחטא העגל וחזרו רק בזמן חג הסוכות – ט"ו תשרי, כאשר עם ישראל התחילו לבנות את המשכן.

בכל זאת יש חולקים עליו "חתם סופר" ועוד, ומביאים את הפסוק **בנחמיה ט'** שכתוב שם "אף כי עשו להם עגל מסכה וכו' ואתה ברחמיך הרבים לא עזבתם במדבר את עמוד הענן לא סר מעליהם", ומפורש שלא נסתלק עמוד הענן בחטא העגל. וכן הקשו מהמדרש **במדב"ר כ' י"ט** "אפילו באותה שעה שאמרו אלה אלהיך ישראל" לא אז מחיבתן לזה להן ענני כבוד ולא פסקו.

וכמוכן אפשר לתרץ את שיטת הגאון, שכוונת הפסוק והמדרש שמרוב אהבת ה' אותנו העננים חזרו וזה הכוונה שלא הפסיקו למרות החטא, כי במידת הדין אולי הם לא היו אמורים לחזור אחרי החטא, אבל זה לא פשטות לשון הפסוק וכל שכן לשון המדרש.

והנה כתוב בתוספתא סוטה פרק י"א שענני הכבוד נתנו לעם ישראל בזכות אהרן הכהן. ולכאורה אם הם היו מסתלקים היה מוכח לעיני כל שאהרן חטא בעגל, לכן נראה בדרך אפשר שענני הכבוד לא נסתלקו מעם ישראל לגמרי, אלא הם הקיפו את כל שבט לוי שלא חטאו, ואולי גם את הנשים שלא חטאו, ואילו כל מי שחטא אפילו במשהו בחטא העגל נפלט מהענן.

והיות והרבה מעם ישראל חטאו ורק שבט לוי כולו היה מושלם, יתכן שהענן פלט את רוב עם ישראל, כשם שכולם

הנה בהיגיון פשוט ענני הכבוד גרמו לחזרה בתשובה עצומה, ואיך ולמה?? **התשובה פשוטה היא**, כי מי שלא חזר בתשובה נפלט החוצה מהענן, והיה לו גם בושות איומות כי כולם ידעו שהוא בעל עבירות, וגם היה לו צער גופני נורא מחוץ לענני הכבוד, חום וקור, סכנות וכדומה. **אמנם** למרות כל זאת היצר עדיין חזק מאוד, שהרי למרות כל הכתוב היו יהודים בקצה המחנה וכמו שפירש רש"י - מחוץ לענן שנפלטו מהענן, אוי כמה קשה היצר!!!! שלמרות הכל יש יהודים הנופלים ברשתות!!!

לכן נקבל על עצמנו להיות קדושים כל ימי חג הסוכות, זה אפשרי. ביחד נתגבר ונצליח אמן ואמן, מי מקבל על עצמו???

וטהר לבנו - סוכות

70 פרי החג

להם דמות זו עוזרת לי לנצח בכל המלחמות, ואולי בזה טמונה התשובה לכל השאלות.

שלא כל הגויים מצליחים בזכות הקרבנות, כי אכן הרבה אומות סבלו ונהרגו ונשמדו בתקופת בית המקדש במלחמות יוון ואשור, אלא כל רגע שהם לא סובלים ייסורים בגלל החטאים שלהם וכל הצלחה וגשם וכל הגשמיות שיש לגויים זה בא מכוח הקרבנות, וכן **אלכסנדר מוקדון** שהצליח לכבוש את העולם, הצלחתו הייתה בזכות הקרבנות, לכן ראה את שמעון הצדיק הכהן שהגן עליו בזכות הקרבנות, ובכוחו הצליח במלחמות!!!

וכך גם נברך את כל הגויים שיצליחו להרוג אחד את השני, כל אומה ביומה תצליח ותהרוג את האומה האחרת כמו שרואים אנו היום בסוריה, ואני מאחל להם שם הצלחה מרובה ולאורך ימים עד 120 שנה ויותר, ואכן ככה מתקיים גם מה שכתב רש"י שהגויים מתמעטים כפרי החג.

ייהי רצון שנוכה לבניין בית המקדש בקרוב, ונוכה לראות במפלת הגויים שתהיה להם מפלה גדולה חזקה וניצחת שלא יוכלו להשתקם ממנה, ואילו אנחנו נקום ונתעלה ונצליח הצלחה גדולה ותמידית למען שמו באהבה, אמן.

אושפיזין ביום רביעי של סוכות של מי???

ונראה לתרץ, שהכל תלוי בהזמנה שאומרים בכניסה לסוכה **"עולו אושפיזין"** כפי הנוסח שמופיע, ולפי ההזמנה כך הם באים, ואם כן האושפיזין לא באים אוטומטית אלא רק על ידי הזמנה כי **"הזמנה מילתא"**, וכידוע בשם הרב חיד"א שיש להכין כסא לאושפיזין כמו בברית, שאם לא מכינים ומתכוננים לבואם אינם מגיעים.

ולכן חשוב להגיד את ההזמנה ולכוון במה שאומרים, וכמוכן להתנהג בסוכה בהתאם לאורחים רמי המעלה שבאו לסוכה, וגם עלינו לזכור שביום זה קרבנות המיוחדים היו כמניין הוי"ה: 10 פרים 2 אלים ו 14 כבשים, (מלבד השעיר והתמידים הכתובים בנפרד), אז ביום כזה נשתדל להיות דבוקים בה' בקדושה ובטהרה מתוך לימוד התורה ושמחה של מצוות ואמן.

* ופרוס עלינו סוכת שלומיך

כל השנה מבקשים שה' יפרוס עלינו סוכה, ועכשיו אנחנו מחזירים לה' סוכת שאנחנו פורסים, וכשם שאנחנו מהדרים לפרוס סוכה מהודרת, וגם מתאמצים שבסוכה שלנו תהיה אוירה טובה של שלום ואהבה לכל המשפחה, כך מידה כנגד מידה הקב"ה במשך כל השנה ישפיע עלינו שנה של סוכת רחמים חיים ושלוש.

אז נקפיד מאוד על הידור סוכה ועל סבלנות לכולם, והרבה אהבה שנראה רק את המעלות ולא את החסרונות של השני, וכך נזכה לשנה מלאה באהבה חיים טובים ושלוש.

מי כעמך ישראל

כי עם ישראל שמחים בבורא עולם כי עם ישראל מאמינים שהעיקר זה הרוחניות והנשמה, כי עם ישראל בטוחים שהתקבלו תפילתם בימי התשובה, והשמחה אמיתית היא אושר ואור בעיניים, שאפילו שאדם ברחוב ולא בבית וחסר לו נוחות כמו בבית, בכל זאת הוא שמח ועליו באמת, כי מי כעמך ישראל עם קדוש וטהור צדיקים בני צדיקים זכאים בני זכאים חג שמח יחד נשמח ונתקדש בצילא דמהמנותא.

מי כעמך ישראל, דרך העולם שאדם שנאלץ להוציא הון מכספו חריגה משמעותית מההוצאות השוטפות הוא בלחץ ובחרדה מהמצב בבנק, והנה לאחר ימי התשובה והכפרות וכספי הצדקה והעליות היקרות והבגדים לחג וקניית 4 מינים והוצאות הסוכה והוצאות כל סעודות החגים הצפופים, הנה בחג הסוכות עם ישראל מלא בשמחה משתפכת מעומק הלב, וכל כך כיצד???

14 כבשים בקרבנות סוכות – כנגד ישראל

ולכן על היהודים מקריבים 14 כבשים שתמיד יהיה יותר מהגויים, ואצל הגויים פוחת והולך אבל היהודים זה יציב תמיד 14 כבשים כל ימי החג, עוד התבוננתי כי הנה העשרונים של המנחות לפרים שכנגד הגויים היו 210 עשרונים יותר ב 140 מכל העשרונים שהביאו על כבשי היהודים שהם רק 70 עשרונים, בכל זאת הקרבנות שלנו

בכל חג מקריבים 7 כבשים, והנה בסוכות מקריבים כל יום 14 כבשים, וחשבת להסביר זאת בכדי שלא יהיה יום אחד שקורבנות על הגויים יהיו יותר מהיהודים, דהיינו שהפרים הקריבו בעבור אומות העולם ביום הראשון 13 בשני 12 בשלישי 11 כך שביום השביעי הקריבו 7 פרים.

וזהר לבנו - סוכות

וגם בניסוך היין שפר זה כפול מכבש חצי היין מול רבע היין לכבש, וברגע שמידה טובה כפולה ממילא נחשב שיש לנו יותר נסכים מנסכי הגויים, וכמו כן ניסוך המים שעשו בסוכות צמצם את הפער בנסכים לטובת היהודים מעל הגויים.

ובלי הקורבנות שלנו על הגויים אין קיום לגויים, אבל בכל זאת במהותם הם פוחת והולך, ואנחנו עם ישראל נתרבה עד אין מספר, ויתרבו המצוות והזכויות של עם ישראל לנצח, כי **דין נצח** בכדברי המדרש על סוכות, ואנחנו קיימים לנצח נצחים.

סוכת עראי

ולנצל כל רגע לעבודת הבורא מתוך שמחה, וככה אין צער בלב בסיום החיים, כי אדם מרגיש היה שווה הסוכה, והיה שווה החיים בעולם הזה, כי אדם מרגיש סיפוק שעשה טוב בחייו ופעל טוב בחייו והעיקר שנהנה מקרבת בורא עולם בחייו, ככה יש לחיות וככה אתה נהנה גם בעולם הזה וגם בעולם הבא.

ואכן כך מסתיים ספר קהלת, "סוף דבר את אלוקים ירא ואת מצוותיו שמר כי זה כל האדם", דהיינו, במקום להיכנס לדיכאון בגלל החיים החולפים ביעף, אדרבא ננצל ימים חולפים להתגבר על היצר הרע ולחטוף מצוות, כי זה תכלית האדם. **ואדם** שחי ככה יש לו שמחה אמיתית, ככתוב ואני קרבת אלוקית לי טוב.

בברכת חג סוכות שמח, מלא בחיזוק וקבלות מעשיות טובות, וחג שמח שמחת תורה שמח, ותתחברו לתורה חזק

איחוד ד' מינים – איחוד עם ישראל, אבל!!!

טעם ולא ריח - לא תורה ולא מצוות, לכן חובה שההדסים שיש בהם ריח טוב שיהיו מעל הערבה!!!

כי גם באחדות של עם ישראל, הטובים חייבים להיות מעל הפשוטים, וכל אחד להכיר את מקומו, ולא נעשה אחדות בריסוק יחודו של הטוב והמצטיין, אלא אדרבא נתאחד אבל בדירוג המעמדות כראוי, וזה אחדות אמיתית על פי התורה.

ביחד, אבל לכל אחד יש בו מיוחדות, - עם ישראל מאוחד - אבל יש 12 שבטים - ואיש על מחנהו ואיש על דגלו.

ללמדנו, שכל יהודי חייב להיות מחובר לקבוצה ולהתאחד עם אחרים, אבל שזה לא יבוא על חשבון המיוחדות שלו, כי אתה מיוחד ביותר!!! ועליך לנצל את כל כישוריך ואת כל יכולתך להתעלות ולהצליח!!! בהצלחה אמן ואמן!!!

ושמחת בחגך – כולם חייבים בשמחה!!!

שעני פטור משמחת החג, אלא כולם צריכים לשמוח. **אז** תחשוב כאילו ה' פטר את בניך מעול מצוות בימים הללו שבאו להתפרק מעול הישיבה, וממילא אין לך סיבה להיות עצוב, ורק תשמח, ותשמח שזכית להיות בן תורה וירא שמים, ותשמח שאתה מראה דוגמה חיובית לבניך.

ובעזרת ה' בכוח שמחתך יושפע רצון טוב לילדיך לקיים מצוות כראוי גם בחופשות בין הזמנים, גם בגלל שירצו לשמר את האווירה הטובה, וגם בגלל שהם לא פיתחו שנאה לתפילות, כי השכלת עשות ולא רבת איתם על כך. **ובעזרת** ה' עוד תראה אותם מתפללים כראוי ובכוונה מתוך הלב, ומתוך רצונם האמיתי שהתעורר, נכון, זה לא בא ביום אחד זה תהליך ארוך, אבל זה הרבה יותר משתלם והרבה יותר מצליח ממריבות ועצבות ודיכאון.

ונפרט בדורנו שקל מאוד לילדים ליפול בחוץ ה' ירחם, חשוב מאוד מאוד לשמר על אווירה נעימה מאוד וחמה ואוהבת בבית וחלילה לא אווירה של לחץ ושנאה ופגיעות

תמיד 14 מנצחים הם את הנסכים, למרות שבעשרונים לגויים היה הרבה יותר עשרונים לטובתם הגויים.

כי הנה יש 98 קללות, וכנגד הקללות עם ישראל הקריב את כבשי החג **כפי שכתב רש"י בפרשת פנחס**, 14 כבשים כפול 7 ימים עולה 98, והרי **מידה טובה כפולה ממידה רעה**, ואם כן **לכל כבש יש כוח כפול** דהיינו 196, ואז יוצא שבכוח הקורבנות יש לעם ישראל יותר מהגויים **ב 126**, וכן בעשרונים יהיה כוח **כפול 140 עשרונים** א"כ ההפרש יהיה רק 70, כי להם 210.

כשישבת בסוכה התבוננתי קצת, שבעצם הסוכה זה רק ל 7 ימים בלבד, ומשקיעים להקימה ולקשטה, ובסוף השבוע צביטה בלב - זה נגמר, וכבר חולפת מחשבה שככה הם חיינו זמניים חולפים מהר וכבר מקפלים ציוד ו....

אבל מרתקת המציאות שבשבוע זה למרות הכל אנחנו שמחים מאוד ורוקדים בשמחות בית השואבה, וזה מדהים כי חיינו אמורים להיות במחשבות נוגות על משמעות חיינו שחולפים ביעף, ולמרות שאנחנו מחוץ לבית וחיים בדירת ארעי יש לנו שמחה עצומה ושמחה של מצווה ודבקות בה'.

וכל כך למה? **כי** גם בחיינו הקצרים עלינו לעבוד את בורא עולם בשמחה של מצווה ובדבקות בבורא עולם,

נכון הדבר שבסוכות עושים איחוד בין 4 חלקי העם, כאשר האתרוג הוא המושלם ביותר ואילו הערבה היא הגרועה ביותר שאין בה טעם וריח. **אבל** בחג כשלמדתי ראיתי דבר מבהיל בהלכה!! שכתוב **בכף החיים סימן תרנ"א** בשם **האריז"ל** שיזהר **שהערבות לא יהיו גבוהים מההדסים**, כי זה **סכנת נפשות ממש!!!** אלא עליו להקפיד מאוד שההדסים יהיו גבוהות יותר מהערבות כמופיע להלכה **ברמ"א**.

ואפשר להבין את משמעות הדבר בפשטות, שהיות והערבה היא כנגד הריקנים שבעם ישראל שאין בהם לא

ללמדנו, שכל יהודי חייב להיות מחובר לקבוצה ולהתאחד עם אחרים, אבל שזה לא יבוא על חשבון המיוחדות שלו, כי אתה מיוחד ביותר!!! ועליך לנצל את כל כישוריך ואת כל יכולתך להתעלות ולהצליח!!! בהצלחה אמן ואמן!!!

אדם זכאוני שאל אותי, איך מצווה עלי התורה לשמוח? והשואל הינו אדם רציני וירא שמים אבל דיכאוני לפי דבריו. **שאלתי** אותו מה מדכא אותך בחיים הרי אתה ירא שמים מאמין בבורא עולם?? **והוא** עונה לי: יש לי 8 בנים גדולים אבל רק שלושה מהם מקפידים בימים הללו על תפילות במניין, השאר עושים טובה ומתפללים בבית בקצרה כביכול לצאת ידי חובה, ולמרות שדיברתי איתם יפה ולא בכעס זה לא עזר. **הבנים** טוענים לי אנחנו גדולים ואנחנו דואגים לעצמנו, ולריב איתם אני לא רוצה, כי ברחוב יותר גרוע, לפחות הם בני ישיבה ובישיבה הם לומדים כל היום ומתפללים כראוי, אבל כואב לי וצר לי מאוד שעכשיו בחופשת החגים הם כביכול פורקים עול במצח נחושה בלי בושה.

אמרת לו, אשריך שעיצבונך על דברי תורה ולא על דברי חול וכסף, והיות והצער שלך הוא לשם שמים נטו, דע לך שרצון הבורא שעכשיו תשמח למרות הכל, כי לא כתוב

וטהר לבנו - סוכות

קבל את כל ילדיך באהבה, ותגרום לכולם לשמוח בחג, וב"ה תראה נחת יהודית מכולם אמון.

ומריבות ההורסות ולא בונות, וגם אם יפעל כרצונך הוא יפתח שנאה וימתין לרגע שיוכל לבעוט, **לכן ושמחת בחגך**,

ניסוך המים – ששון ושמחה

אלא דווקא בניסוך המים שם הצדוקים חלקו על חכמים שצריך להסך לא על המזבח, ולכן חז"ל עשו ליצנות מהצדוקים, כי לפעמים כח לנצח את הרע מגיע דווקא מתוך ליצנות, כפי שאמרו כל ליצנות אסורה חוץ מליצנות על עבודה זרה. **ואדרבא** גם אנחנו נצאל לנצח את היצר בכוח הליצנות והבוז ליצר ולתאוה כי הרבה פעמים דווקא זה מה שמצליח.

דווקא בקשר לניסוך המים שהיה בסוכות על גבי המזבח מספרת הגמרא **סוכות מח'** סיפור מצחיק, על **ששון ושמחה** שהיו מינים וצדוקים ואיך עשו צחוק אחד מהשני משיבוש הפסוקים בהקשר לניסוך המים, והתפלאתי מאוד וכי מה העניין בסיפור זה? **וכי** הגמ' מביאה בדיחות והתלוצצות של צדוקים שפגעו אחד בשני? הרי התלמוד הוא לימוד רציני ביותר ומה עניין סיפור היתולי זה בגמרא??

הושענא רבה – יום חיבוט ערבות

ולכן יש עניין תמיד להתחבר לצדיקים וכך נזכה בזכותם, כפי שחשוב להקפיד על תפילה במניין כי אז התפילה מתקבלת אגב תפילת הציבור גם אם תפילתך בפני עצמה אינה ראויה להתקבל.

הסבר נוסף, שאכן היות והערבה והמשולים לה זה יהודים שאין להם מצוות בכלל, אבל היות בשבוע שלם הם היו קשורים לצדיקים לכן בסוף הם גם חשובים וצדיקים, ואחרי שהם חזרו בתשובה מתוך באהבה שקורבו אותם הצדיקים, ממילא המשיח יבוא.

ואכן ביום זה ניגמר כוח הגוים - הקורבנות 70 הפרים, ולכן בסוף דופקים את הערבות והורסים אותם, כי יותר לא יהיה בעם ישראל יהודים רשעים בלי מצוות, כי גם הם חזרו בתשובה, ומיד משיח מגיע, ואכן כתוב שאליהו הנביא מחזיר את היהודים בתשובה לפני בא המשיח

ביום הושענא רבה מסיימים עם הלולב ואתרוג, ועוברים להתמקד אך ורק בערבות, ומוזר מאוד שכביכול המילה האחרונה בפרידה מהארבעת המינים והערבות היא בפירוק הערבה מעליה על ידי מכות?? **ומוזר** הדבר שבתחילה נהגנו בכבוד רב בערבות שנענעו בה למרות שהיא לבד, כמו שנענעו את כל 4ה המינים יחד.

ואולי יש בזה מסר עצום לערבה שבהתחלה שרק פרשנו מנטילת 4ה מינים שזה סימן לאחדות ישראל, מיד נוטלים ומנענעים בערבות לבד כמו 4 המינים, אבל בסוף הערבה לבד אין לה כוח וכביכול אין לה זכות ולכן היא לוקה.

ומקובל שזה סגולה לשמור את הערבות החבוטות, ואולי כי זה להזכיר לנו, שאם חלילה נהיה בתחתית כמו ערבה אנחנו בסכנה, ואילו אם נהיה קשורים ומחוברים וקרובים 4ה המינים אזי יש לנו חשיבות.

הרחמן הוא יקים לנו את סוכת דוד הנופלת

ופלא שהנביא בתחילה נתן רשות לדוד המלך לבנות את בית המקדש, ורק אחרי זה נודע לנביא שהקב"ה אוסר זאת, וכי איך מתאים לנביא לטעות בכך?? **וראיתי** הסבר במפרשים שמשווים זאת למה ששמואל חשב וטעה שאליאב בן ישי הוא הנבחר מאת ה' להיות מלך על ישראל, וטעה כי לא מתוך נבואה בא אלא מתוך סברתו ומראה עיניו, וגם כאן נתן הנביא לא אישר לדוד מתוך נבואה אלא מתוך סברה טובה.

אומנם דוד הצטער כי ביקש וכבר קיבל אישור מנביא, והקב"ה ראה את צערו והקב"ה אומר לנביא להגיד לדוד שהוא הראשון לאחר מאות שנים שאכפת לו שמשכן ה' עשוי מאוהל ומשכן, ורק לדוד היה אכפת שביית ה' יהיה מארזים קבועים כבית, ולכן הקב"ה מבטיח לו **וְעִשִּׂיתִי לְךָ שֵׁם נְשִׂים הַגְּדוֹלִים אֲשֶׁר בְּאֶרֶץ**. **ויתכן** שזה מהות ההבטחה, **שה' מייחס את בתי המקדש לדוד המלך שהיה הראשון שאכפת לו שאין בית מקדש כבית אלא כסוכה ואוהל זמני ונייד, ואולי לכן מכונים בתי המקדש "סוכת דוד"**, לרמז על כך שדוד רצה שלא יהיה משכן ה' כסוכה אלא בבית קבוע, ובזכות דוד ה' מקים את בית המקדש השלישי והנצחי וכפי שיוכח לקמן.

וב"ה התחדש עוד כי הנה כתוב **בדה"א** פרק כא' (יח) ומלאך ה' אמר אל גד לאמר לדויד כי יעלה דויד **להקים מזבח לה' בגרן ארנו היבסי**, ויבן שם דויד מזבח לה' ויעל עלות ושלמים ויקרא אל ה' ויענהו באש מן השמים על מזבח העלה: ומשכן ה' אשר עשה משה במדבר ומזבח העולה בעת ההיא בבמה בגבעון: ולא יכל דויד ללכת לפניו לדרש אלקים כי נבעת מפני חרב מלאך ה': ופרק כב' (א) ויאמר דויד זה הוא בית ה' האלקים וזה מזבח לעלה לישראל:

ובגמרא זבחים כד' כתוב שדוד קידש את כל מקום המקדש, וכתב המלבי"ם ע"פ חז"ל שבהתחלה דוד קנה רק

המקור לתפילה זו נכתב **בנביא עמוס ט' יא** "ביום ההוא אקים את סוכת דויד הנפלת וגדרתי את פריציה והרסתי אקים ובניתיה כימי עולם", ובתרגום יונתן מפרש זאת על **מלכות בית דוד**, אומנם ברש"י הביא פירוש ראשון "סוכת דוד", והביא גם **יש אומרים** שהכוונה למלכות דוד.

ובפשטות הכוונה לפי רש"י שאנחנו מתפללים שהקב"ה יקים את בית המקדש, אומנם צריך עיון, למה מזכירים את בתי המקדש שחרבו על שמו של דוד המלך?? **וגם** מדוע הם מכונים "סוכת" דוד? **וכמו** כן קשה למה כתוב "הנופלת" ולא כתוב שנפלה?

ואולי בגלל שדוד המלך מסר נפשו ואת כל רכושו לבניין בית המקדש, לכן הם נקראים על שמו, וכמו כן היות והם חרבו פעמים לכן הם מכונים "סוכה", לעומת בית המקדש השלישי שהיה קיים לנצח, וכמו כן היות ובית המקדש נחרב פעמיים לכן כתוב "הנופלת", אומנם קשה שאם כן יש כפילות על אותו עניין שבית המקדש חרב פעמים, גם בכינויו "סוכה" וגם בלשון "נופלת", ולכאורה זה מיותר?

על כן נראה לתרץ כי הנה מצאנו דבר פלא **בנביא שמואל ב' ז'** וגם **בדה"א יז'** (א) **ויהי כי ישב המלך בביתו וה' הניח לו מסביב מכל איביו: (ב) ויאמר המלך אל נתן הנביא ראה נא אנכי יושב בבית ארזים וארון האלקים ישב בתוך היריעה: (ג) ויאמר נתן אל המלך כל אשר בלבבך לך עשה כי ה' עמך**."

ובלילה ה' נגלה לנתן ואומר לו שדוד לא מתאים לבנות את בית המקדש כי הרג ושפך דמים במלחמות ה', אבל בכל זאת זה לא מתאים לבית המקדש שמהותו שלום, ולכן רק בנו שלמה הוא יבנה את הבית.

וזהר לבנו - סוכות

והיות והיה שם מזבח רק שדוד המלך היה עליו לחדשו ולשקמו, לכן זה לא דומה לבניין בית המקדש שנאסר עליו בגלל ששפך דמים, משא"כ לחדש מזבח שהיה קיים כמה פעמים קודם במקום זה פחות נחשב לבנייה ולכן הותר לדוד לבנות מזבח למרות ששפך דמים.

והנה דוד המלך מאז שירדה אש על המזבח, קבע שאסור להקריב יותר קורבנות במשכן שילה ששם היה המזבח שבנה משה רבינו, אלא כל הקרבנות יקריבו מעתה אך ורק במזבח שבנה דוד בהר הבית, וכאמור כי ראה ששרתה שכינה על המזבח בכך שירדה אש מהשמים, ולכן קבע כבר מעכשיו וקידש את כל שטח בית המקדש למרות שעדיין הבניין לא היה קיים.

ואם כן יתכן **סוכת דוד הכוונה למזבח שבנה דוד** ששימש כבית המקדש גם בלי הבניין, ודומה זה לסוכה שהיא **דירת עראי**, וכאן היה **מצב ארעי שהקריבו במזבח בלי מחיצות וכלי בניין בית המקדש**, ומתאים הלשון **סוכת דוד הנופלת**, כי המזבח הזה **נפל רבות פעמים לטובה** ובכוונה וברצון ה', בכדי **שלא ישתמשו במזבח זה של אבות העולם לעבודה זרה**.

ובנה הקב"ה נתן לדוד המלך כביכול את זכות היוצרים על בית המקדש, שנקרא על שמו, כי הוא בנה את היסודות והכין את כל התשתית הרוחנית והגשמית בכסף וזהב כמתואר בבבאי, והמזבח שחידש ובנה זה היה אבן הפינה והחלת קדושת בית המקדש לעולמי עולמים, כי גם כאשר חרב המזבח בכל זאת אין זה כפי שחרב בימי האבות, אלא קדושה שקידש דוד חלה על כל השטח סביב ולעולמי עד.

וממילא התקיים האישור שנתן הנביא לדוד בהתחלה שהוא יבנה את בית המקדש, נכון לא לגמרי קיבל דוד את רצונו, כי הוא באמת לא בנה בניין בעצים ובאבנים מלבד המזבח שבנה, אבל **דוד כן בנה קצת – מזבח ומתוך זה הוא בנה בנין רוחנית נצחי**, כי הוא **קידש את המקום לעולם**.

והפעם את המוסר השכל קיבלתי מידידי הרה"ג שמעון מוזס שליט"א, שטען שמהות סוכה היא "סוכת שלום – סוכת שלומך", וזה מתאים כהמשך לחידוש שכתבתי שהמזבח - מזבח שמהותו שלום בנה דוד וזה נחשב כסוכה לעומת בניין בית המקדש, והוסיף שחובה עלינו לזכור הזהרת המשנה ברורה שחש ושלום לא לדבר לשון הרע בסוכה, שהיא סוכת שלום ולא סוכת רוע ומחלוקת ח"ו. **וכ"כ** טען החברותא שלי הרה"ג אלדר נתנון שנלמד מזה שלפעמים הרס וחורבן ונפילה, זה לטובה משמים, ולפעמים הביזיון משמש כהגנה הטובה ביותר, כמו שמקום המקדש שימש כגורן – מחסן עצים בכדי למנוע מהגויים לבנות עליו מזבח לעבודה זרה, ובעזרת ה' בקרוב תעלה למעלה אמן.

עונש הגויים בסוכות בעתיד לבוא – סוף הכבוד לבוא

והנה רש"י מסביר בפסוק (יח): **ואם משפחת מצרים לא תעלה** - והם **אין צריכים לגשמים שנילוס עולה ומשקה אותם**. ולא עליהם - תהיה הגשם שלהם, כלומר: **לא ישקה אותם נילוס**, וכן **תרגום יונתן** לא עליהן יסק נילוס. תהיה **המגפה - של רעב**. אשר יגוף ה' - זאת תהיה עונש מצרים ועונש כל העכו"ם כמו שאמר לא עליהם יהיה הגשם:

ולמה המפרשים לא הסברו שמצרים ימותו במגפה, אלא הסברו שיהיה מגפה של רעב מחוסר מים מהנילוס?? **ובפשטות** התשובה כפי שכתבתי קודם, שהמוות בלע לנצח, שגם אצל הגויים לא ימותו לפני גיל 100.

ובכל זאת קשה, אם אכן הגויים שנשארו הם חסידי אומות העולם, הם יתכן שגם שכאין יצר הרע בכל זאת הם לא יעשו רצון ה' ולא יעלו לבית המקדש בחג הסוכות???

ויתכן לתרץ שכידוע למרות שאין יצר הרע עדיין כל צדיק נכוה מחופתו של חברו – **ב"ב עה'**, דהיינו שהקנאה והכבוד לכאורה התקיימו בימות המשיח, כי עדיין יהיה עניין של כבוד וקנאה, ולכן יהיה מאוד קשה לגויים אפילו גויים צדיקים וחסידי אומות לבוא בסוכות לבית המקדש.

את מקום המזבח 50 שקלים ולאחר שראה שירד אש מהשמים על המזבח מזה הבין שזה מקום בית המקדש ואז קנה את כל שטח בית המקדש 600 שקלים, ובפשטות אז קידש את כל שטח בית המקדש כפי שהגמרא אומרת ולפי התהליך המפורט במשנה **בשבעות יד' בשני קורבנות תודה** וכו' כפי שכתב רש"י, ואילו **לתוס' בשיירי מנחה**.

והנה פלא עצום איך מצד א' ה' **אוסר על דוד לבנות בית המקדש כי שפך דמים**, ומצד שני **הקב"ה מצווה אותו לבנות מזבח** בשטח בית המקדש כאשר **המזבח עצמו הוא הסמל המרכזי בבית המקדש לשלום**, שאסור להניף עליו חרב וברזל, וכפי שכתב רש"י: **שהמזבח נברא להאריך ימיו של אדם** והברזל נברא לקצר ימיו של אדם אין זה בדין שיונף המקצר על המאריך, ועוד **שהמזבח מטיל שלום בין ישראל לאביהם שבשמים** לפיכך לא יבא עליו כורת ומחבל.

ויש הוספה **במכילתא**: לא תבנה אתהן גזית - אבן חתוכה בברזל, **במזבח אין אתה בונה, אבל אתה בונה גזית בהיכל ובקדש הקדשים**. שהיה מקום לטעון, ומה אם מזבח הקל אסור לבנות בגזית, ההיכל וקדש הקדשים החמורים כל שכן שלא יהיו בונים בו באבני גזית. תלמוד לומר לא תבנה אתהן גזית, בו אי אתה בונה גזית אבל אתה בונה גזית בהיכל ובקדש הקדשים, וכפי שכתבנו **כי המזבח הוא הסמל המרכזי לשלום בבית המקדש**, ואיך יתכן שדווקא את המזבח דוד המלך בנה בציווי ה' למרות ששפך דמים לרוב של אויבי ישראל?

והתשובה לכך, שדוד **בנה וחידש את המזבח שהיה קודם** במקום, והוא **מזבחו של אדם הראשון ושל נח ושל אברהם ויצחק בעקידת יצחק, והאבנים ששם יעקב סביבו** כשישן וחלם על המלאכים, אומנם מזבח קדום זה כל פעם נפל ונהרס, בכדי שהגויים לא יקריבו בו לעבודה זרה, ולכן מקום זה שימש כמחסן של עצים - גורן למלך היבوسی – ארונה, שכך לא ישתמשו בהר זה לעבודה זרה.

בנביא זכריה פרק יד' כתוב: (טז) והיה כל הנותר מכל הגוים הבאים על ירושלים ועלו מדי שנה בשנה להשתחות למלך ה' **צבאות ולחג את חג הסוכות: והיה אשר לא יעלה מאת משפחות הארץ אל ירושלים להשתחות למלך ה' צבאות ולא עליהם יהיה הגשם: ואם משפחת מצרים לא תעלה ולא באה ולא עליהם תהיה המגפה אשר יגף ה' את הגוים אשר לא יעלו לחג את חג הסוכות: זאת תהיה חטאת מצרים וחטאת כל הגוים אשר לא יעלו לחג את חג הסוכות:**

ונשים לב מדובר אחרי שה' הרג את רוב הגויים ונשארים קצת גויים מכל עם חוץ מעמלק ואדום, שנשארו רק הגויים צדיקים, ובכל אופן עדיין יש מצב שהם לא יבוא לבית המקדש בסוכות כפי רצון ה', ועונש שהם יקבלו זה לא מוות, כי בפשטות מדובר אחרי שנבלע המוות לנצח, **ונכון** שכתוב בגמרא **סנהדרין צא' שרק רק ליהודים לא יהיה יותר מוות**, אבל **לגויים** יהיה מוות שהם ימותו בגיל 100 שנים, בכל זאת נראה שלא יהיה יותר מוות גם לגויים לפני הזמן, וגם הקב"ה ישחט את היצר הרע, וממילא לא יותר חטאים בעולם, כמו שכתוב יתמו חטאים מן הארץ ורשעים עוד אינם, ולכן העונש שהגויים הנשארים יקבלו זה חוסר בגשם, וצמא ורעב.

וזהר לבנו - סוכות

אבל ה' לא מוותר להם, אלא דורש מהם להתגבר את הקנאה ועל הכבוד שלהם, ומחייב אותם לבוא, כי ה' רוצה לתת כבוד לעם ישראל כפי שאומרים בתפילת ר"ה "ויעשו כולם, – גם הגויים הנשארים, "אגדה אחת לעשות רצונך בלבב שלם". ובכן תן כבוד ה' לעמך. תהלה ליראיך. ותקוה טובה לדורשיך. ופתחון פה למיחלים לך. שמחה לארצך וששון לעירך. וצמיחת קרן לדוד עבדך. ועריכת נר לבן ישי משיחך. במהרה בימינו: ובכן צדיקים יראו וישמחו וישרים יעלזו. **וחסידים ברנה יגילו ועולתה תקפץ פיה.**

כי ה' הבטיח לתת כבוד לעם ישראל, דווקא מכל הגויים שכל השנים ראו את עם ישראל בשיפולתו, ולכן עכשיו הם ראו את כבוד אמיתי ונצחי של עם ישראל עם ה'.

סיום סוכות - מסקנות - ומטען להמשך השנה

וזה מזכיר לי רב בכיתה שתלמיד התנהג מאוד רע בשיעור, והרב החליט לתת לו עונש הזמנת הורים ליום המחרת, ואותו תלמיד מיד התחיל להצטיין ולשפר את התנהגותו עד סוף היום, והרב החליט לוותר לעת עתה להזמין את האבא כי התלמיד הבין והתחיל לתקן ממש.

וגם אם הרב בכל זאת מזמין את ההורים בכדי שפעם אחרת גם לא התחילו רע בשיעור, בכל זאת הדיבור עם ההורים יהיה שונה לגמרי, כי אז בוודאי הרב יגיד להורים גם את הסוף הטוב ואת התיקון, וכך הרושם יהיה פחות רע על התלמיד בפני הוריו, והאמת **כדאי להתקשר לטובה כל יום להורי תלמיד אחר, כי זה הופך את האווירה לטובה מאוד מאוד, וזה בדוק ומנוסה.**

קדימה קבלו עליכם צדיקים וידידים את המטען של המצוות של כל חג סוכות, וקבלו עליכם דרך חדשה אמיתית לכל השנה כולו, אמן ואמן, כך תקבלו פיתקא טובה אמן ואמן.

**ולקחתם לכם ביום הראשון – ראשון לחשבון עוונות

נתחיל רק בחג סוכות. **וכביכול** הקב"ה אומר לנו תחליטו שעד סוכות אין מה לדבר על חטאים, זה לא בא בכלל בחשבון, נקודה!! לא חוטאים!!!

ואת החשבון לעשות עבירות תחליט רק בסוכות, וכמובן ביום טוב של סוכות לא נחטא כי קדושת יום טוב וקדושת הסוכה 41 מינים תגרום לנו קדושה שהחשבון יישאר ריק, ושמחת סוכות תציל אותנו בהמשך ימי חול המועד שלא נחטא למרות שאז המכשירים הטכנולוגיים המותרים בשימוש מחמת איסור מלאכת שבת ויום טוב.

וכל כך למה? כי בסיום שיא של קדושה היצר מתעורר ברעבתנות להפיל כל א', לכן עלינו להתאמץ להתגבר ולהאמין **בעוצמת יום כיפור שממשיך לפחות עד סוכות** בלי ויתורים ונפילות חס ושלום, רק חזק ואמץ!!

מדוע חוגגים את חג סוכות בתשרי ולא בניסן?? – חשיבות התמדה בתורה בסוכה

וצווה מצוה זו בתשרי ולא בניסן שהוא זמן יציאת מצרים, משום דבימות החמה אינו ניכר המצווה כי כן דרך לישיב בסוכות מפני החום, משא"כ בתשרי שכבר הגיעו ימות הגשמים, ואז ניכר שהוא למצווה.

ובדקתי מתי הייתה מלחמת סיחון ועוג, וברוך ה' מצאתי **במדורש תנחומא** חוקת מהו "ויפנו ויעלו" – להילחם בעוג? הרי הם התקדמו מסיחון לכיוון ארץ ישראל ובכיוון זה היה עוג ולא היה להם צורך לפנות? **מתרץ רבי יוחנן** (במדורש רבה הגירסה יש אומרים) **שמלחמות סיחון עשו באלול, ועשו את חגי תשרי, ואחרי חגי תשרי עשו מלחמת עוג,**

כי דווקא במצוות סוכה הקב"ה הפיל אותם, והוכיח אותם שלא מגיע להם עולם הבא כמו היהודים, וכפי שהגמרא ע"ז ג' אומרת שהגויים טוענים לה' תן גם לנו מצוות וקיים אותם, וה' נתן להם מצווה קלה – סוכה, ומיד כל אחד [ואחד] נוטל והולך ועושה סוכה בראש גגו, והקב"ה מקדיר עליהם חמה בתקופת תמוז וכל אחד ואחד מבעט בסוכתו, ואז הקב"ה צחק עליהם בכישלון שלהם שנאמר "יושב בשמים ישחק", ואמר רבי יצחק אין צחוק לפני הקדוש ברוך הוא אלא אותו היום בלבד.

ולכן סוכה ועוד מול שמחת היהודים המושלמת בסוכה בבית המקדש זה ממש קשה לגויים לראות ולקנאות כי זה הרבה יותר מנכוונה מחופתו של חברו, כי זה מסמל את כל ההפסק העצום שלהם, ואת הצחוק העצום שצחוק עליהם הקב"ה בפעם היחידית בעולם!!!

גם אחרי יום כיפור שיש חתימה עלינו, בכל זאת הקב"ה נותן לנו עוד מצב לתקן על ידי עשיית מצוות רבות, סוכה שהיא מצוה בכל רגע ורגע במשך 7 ימים, ואחדות עם ישראל על ידי מצוות 4 מינים, ומצוות שמחה בכל ימי סוכות, ומצוה לשמח את האשה כי הבית כולו עליה, וגם תפילות ארוכות יותר, וקריאת התורה כל יום ויום, ככה אנחנו באים לפני בצוה הדין לפני הקב"ה עם שק מלא מצוות שעשנו מתוך שמחה של מצווה, וכן אומרים "דיין נוצח" כפי שכתוב במדרש.

ואז בורא עולם אומר לא על אדם כזה גזרתי את הדין הרע, כי עכשיו יש כאן אדם חדש, ולכן יש לתת דין טוב לאדם חדש זה המלא במצוות ונמצא במצב של דרך טובה לעתיד.

קדימה קבלו עליכם צדיקים וידידים את המטען של המצוות של כל חג סוכות, וקבלו עליכם דרך חדשה אמיתית לכל השנה כולו, אמן ואמן, כך תקבלו פיתקא טובה אמן ואמן.

במדורש תנחומא פרשת אמור כתוב: וכי ראשון הוא הלא ט"ו הוא?? אלא כיון שבא יום הכיפורים וכל ישראל מתענים הקב"ה סולח לכל עוונותיהם, מיום הכיפורים עד החג כל ישראל לא חוטאים כי **עסוקים במצוות**, מכאן ואילך חשבון!!! **לפיכך אמר ביום הראשון "ראשון לחשבון עוונות"**. **ביום כיפור** חשבתי לבאר העניין, שהרי בשבת או ביום טוב קשה לחטוא כי אנחנו בעולם הרוחני, ואילו בימי חול קל יותר לחטוא בפרט בימינו שבימי חול שיש את המכשירים הטכנולוגיים שקיים בהם סכנה רוחנית.

והקב"ה אומר יהודים יקרים בבקשה ממכם התאפקו ועל תיפלו מיד אחרי קדושת יום כיפור, לפחות שקדושת יום כיפור תשפיע עד חג סוכות, ובפרט שיש לנו ימים עשייה של הכשר סוכה וקניית 4 מינים, וזה אמור לעזור לנו להיות עסוקים בדבר מצווה וזה אמור גם להרגיע את היצר הרע, וכך נגיד ליצר את החשבון החדש לעבירות

מדוע חוגגים את חג סוכות בתשרי ולא בניסן?? – חשיבות התמדה בתורה בסוכה

בעת לומדי עם תלמידי המצויינים והעילויים בכיתה ז' **תורת אמת ב"ב** בספר חיי אדם כלל קמו' שדייק מכך שכתוב "בסכת תשבו ז' ימים, למען ידעו דורותיכם כי בסוכות הושבתי את ב"י וגו' מארץ מצרים". שבהתחלה כתוב "סכת" חסר, וכאן "סוכות" הושבתי כתיב מלא, וסיבת השינוי היא אלא ללמדנו שהיו 2 סוגי סוכות שישבו, א. סוכות של ענני כבוד שהיה להם בצאתם ממצרים, ב. **סוכות ממש** – שעשו מעצים בשעה שעם ישראל נלחמו וצרו על העיירות במלחמות סיחון ועוג.

וטהר לבנו - סוכות

אמר רשע אין רס, "אבד חשבונן" אבד חשבוננו של עולם, "עד דיבונן" אמר הקב"ה המתן עד שיבא דין "יושבים עד נפח" עד שתבוא אש שאינה צריכה ניפוח - אש הגיהנום, "עד מידבא" עד שתדאיב נשמתן, ובהמשך דורשת הגמרא שמי שמבטל תורה נשרף באש הגיהנום.

ומצאנו בספר יהושע פרק טו' (טז) "ויאמר כלב אשר יכה את קרית ספר ולכדה ונתתי לו את עכסה בתי לאשה: (יז) וילכדה עתניאל בן קנז אחי כלב", ובגמרא תמורה טז' כתוב: תנא 1700 קל וחומר וגזירות שוות ודקדוקי סופרים נשתכחו בימי אבלו של משה, אמר רבי אבהו אעפ"כ החזירן עתניאל בן קנז מתוך פלפולו שנאמר "וילכדה עתניאל בן קנז אחי כלב".

ומוכח שעיקר כיבוש הארץ היה ע"י התחזקות בהתמדה והתעמקות בלימוד התורה כפי שעתיניאל לכד את קרית ספר בכוח הפלפול שהצליח להחזיר את 1700 קל וחומר וג"ש וכו' שנשתכחו באבלו של משה.

ואולי כך בדיוק היה מלחמת סיחון בחודש אלול, שאכן לנצח את סיחון היה צורך בעבודת "אלול" - חיזוק עצום בסכות שעשו במצור אפילו מחוץ סוכת ענני הכבוד, ובסוכות למדו תורה בהתמדה, ואז ה' ניצח להם את סיחון בלי שידעו ויעשו מלחמה, ואכן מה שמצאנו שיאיר בן מנשה כבש כתוב מפורש שהיה צדיק גדול ששקול כ-36 צדיקים - רוב הסנהדרין, ובפשטות ניצח בכוח התורה בהתמדה עצומה ועומק הפלפול כפי שניצח עתניאל בן קנז.

ולא פלא שעל סוכות שעשו ישראל לצורך התמדה עצומה שיצאו מבית סוכת קבע שהם ענני הכבוד, לסוכות בלי הגנת ענני הכבוד אלא תקיפת האויב והכנעתו מכוח התמדת התורה וכיבוש היצר, זה סיבה מושלמת לקיים מצוות סוכה בזמן שנוכחו לראות תוצאת התמדתם בסוכות אלו, ולכן בחודש תשרי חוגגים את חג הסוכות לזכר הסוכות שצרו בהם את סיחון בחודש אלול.

ועד כדי כך השפיע התמדתם והתעלותן הרוחנית בחודש אלול, שה' אומר למשה שעוג כבר נמסר בידי ישראל עוד בראש השנה, וכל זה מחמת עבודת האלול של עם ישראל, ובעזרת ה' אכתוב בעלון שמחת תורה מדוע היה על משה לקפוץ קפיצה אדירה ביותר ולהכות את עוג בקרסולו, ולא היה נס מוחלט בהכאת עוג, ובקצרה - כי עוצמת חיזוק עם ישראל בתורה גרם שאפילו בדרך הטבע ניצח משה את עוג.

ואולי בגלל שדוד אמר שירה על מלחמת סיחון ועוג שהיה בכוח עבודת אלול וחגי תשרי כפי הכתוב במדרש לכן אומרים לדוד כל אלול וחגי תשרי, שיש בו כל 4 חגים מרומו במזמור זה על מלחמה וכוח התמדת התורה.

עץ הדעת - אתרוג, סיבת אכילת האדם

הראשון אכל מזה, כי רצה לאכול מיצירה מושלמת שאין בה פגם מחמת שינויי מצווי בורא עולם, ולכן הסכים לאוכלו כשהוא מר ואפילו בלי תיקון, ועוד אמר "אכלתי ואוכל" שהייתי מוסיף לאכול עוד ע"פ המדרש,

וייתכן שסבר שבאכילה יצירה מושלמת האדם מתעלה לדרגה גבוהה יותר ומתקרב בזה יותר לבורא עולם, ולכן גם כתוב "ומעץ הדעת לא תאכל" וחווה אמרה "ומפרי העץ" ובהמשך אמרה "טוב העץ למאכל", וכתוב "ותקח מפריו" ובעונש כתוב "המן העץ", מכל זה משמע שאכן היה זה עץ שעצו ופריו שווים בטעמים לאכילה.

אומנם, האדם יכול היה להשיג רצון טהור זה ומטרה נפלאה זו בלי להתנגש בצווי הבורא שלא לאכול מעץ הדעת, אם אכן היה אוכל מעץ הפלפלים, שאז לא היה

ככתוב שאחרי החגים "ופנית בבקר והלכת לאהליך" דברים טז' אם כן כאן שכתוב "ויפנו" הכוונה לאחר החגים.

ובש"ך על התורה חוקת כא' לג' כתב שכוונת המדרש לומר שהמצוות של חודש תשרי הגינו עליהם, שהיה מלך גדול, כמו שאמר במדרש תנחומא דברים ד' קשין היו סיחון ועוג יותר מפרעה וחיילותיו, וכשם שאמרו שירה על מפלת פרעה וחיילותיו כך היו ראויים לומר שירה על מפלתו של עוג, אלא שבא דוד ואמר עליהם שירה, שנאמר תהלים קל"ו, י' "למכה מצרים ואחר כך אמר למכה מלכים גדולים כי לעולם חסדו".

ועם כל זה נתיירא משה, אמר לו ה' אל תירא כי בידך נתתי אותו, אותו שתי פעמים, לו ולשרו, מיום ראש השנה הוא מסור בידך, לזה אמר נתתי, ולא אמר אתן:

והנה לכאורה אין הכוונה שבזכות מצוות סוכה שקיימו בימי הרגל לכן זכו למצוות סוכה, כי אי אפשר לעשות מהמסובב סיבה, וכפי שכתב המנחת חינוך מצוה רפד' אות טו', אלא טעם מצוות סוכה הוא בגלל הסוכות שעשו כל חודש אלול שצרו על סיחון וכפי שכתב החיי אדם.

אך עדיין פלא זה בעיני, וכי מה עניין לחגוג סוכות לזכר הסוכות שעשו בימי המצור על סיחון?? ומה עניין המצור?? וכי לא ניצחו את סיחון ועמו ביום אחד?? ומדוע לא שבו לענני הכבוד בלילות ששם היו מוגנים ביותר?? האם להרעיבם ולהחלישם בחוסר אוכל עד שימותו, כי לא נכנעו בפני עם ישראל והאם כך המיתו את סיחון ועמו ברעב מתמשך ובלי קרב עד מבלי השאיר להם שריד?

ואולי כך כבשו את סיחון, הנה מצאנו בנביא שופטים פרק ג' "רק למען דעת דרות בני ישראל ללמדם מלחמה רק אשר לפנים לא ידעום", וכדברי המלב"ם: הדורות הקודמים לא ידעו מלחמה - כי הכנענים גורשו מפניהם ע"י ה' בנס, שגרמו במעשיהם אשר לא טובים, כמ"ש אלקים באזנינו שמענו וכו' פועל פעלת בימיהם וכו', כי לא בחרבם ירשו ארץ וכו'.

ואכן על מלחמת סיחון כתוב בפסוקים "על כן יאמרו המושלים בואו חשבונן", ויש בזה מוסר עצום מאוד בגמרא בבא בתרא עה', א"ר שמואל בר נחמן א"ר יוחנן: "המושלים" אלו המושלים ביצרם, "בואו חשבונן" בואו ונחשב חשבוננו של עולם הפסד מצוה כנגד שכרה ושכר עבירה כנגד הפסדה, "יתבנה ותכונן" אם אתה עושה כן תבנה בעולם הזה ותכונן לעולם הבא, "עיר סיחון" אם משים אדם עצמו כעיר זה שמהלך אחר סיחה נאה מה כתוב אחריו "כי אש יצאה מחשבון וגו'" תצא אש ממחשבין ותאכל את שאינן מחשבין, "ולהבה מקרית סיחון" מקרית צדיקים שנקראו סיחון, "אכלה ער מואב" זה המהלך אחר יצרו כעיר זה שמהלך אחר סיחה נאה, "בעלי במות ארנון" אלו גסי הרוח, שאמר מר כל אדם שיש בו גסות הרוח נופל בגיהנם, "ונירים"

הגמרא בסוכה לה' אומרת שבכל האילנות הארץ שינתה מצווי ה' שציווה שיהיה טעם העץ כטעם הפרי, חוץ מאתרוג ופלפל שבאילנות אלו לא שינתה ואכן טעם העץ כטעם הפרי.

ובטעם ההבדל כתב הבאר שבע שהחזקוני מסביר שהאדמה שינתה שלא יהיה טעם העץ כטעם הפרי כי כך האנשים בקלות יאכלו גם את העצים ולא יהיו יותר עצים שיגדלו פירות, אבל אתרוגים שהם מרים מטבעם וצריך לבשלם עם הרבה סוכר וכן פלפלים בגלל חריפותם שצריך לעדנו ולערבבו עם מוצרים אחרים ממילא אנשים לא יאכלו את העץ כי האכילה לא באה בקלות, ולכן בהם הארץ לא שינתה מצווי הבורא.

ולפי זה התחדש ב"ה, שיתכן לדעת ר' אבא דעכו המובא במדרש רבה שעץ הדעת זה אתרוג, א"כ אולי הסיבה אדם

וטהר לבנו - סוכות

נאמר ש"אחשביה", כי אדרבה **אחזוקי ברשיעי לא מחזקינן**, והנה ידוע דעת (הרשב"א) גבי **אין אדם עושה בעילתו בעילת זנות**, דג"כ הטעם דלא מחזקינן ליה לרשע, אבל אם בא על הנדה מוכח שהוא רשע ולא נאמר אין אדם עושה בעילתו בעילת זנות).

ולכן יתכן שכאן הקב"ה אסר אתרוג גם מר למרות שאינו אסור באכילה כפי שהקב"ה אסר גיד הנשה באכילה למרות שאינו ראוי לאכילה, או יתכן שהקב"ה לא אסר אתרוג מר, רק היות והאדם אכל בכוונה החשיבו לאכילה, (ואולי זה מה שהוסיפה האישה לאסור בנגיעה בעץ – דהיינו שלא יתעסק כלל בעץ אפילו כשהוא מר), ובפרט שאמר לה: **אכלתי והוסיף ואוכל**, בוודאי יש כאן אחשביה, ודומה זה למה שהביא המנחת חינוך שם **שאדם שאכל ביום הכיפורים איזה איסור שלא כדרך אכילתו חייב גם על האיסור**, כיון שאכל אחשביה, ולא אמרינן דלא נחזיק אותו לרשע שהרי בלא זה רשע הוא מחמת שאוכל ביום הכיפורים.

וחשיבות שנתן אדם הראשון היה לו תוקף לדורות, כי התוקף שהיה לאדם לקרוא שמות לכל החיות כמאמר התורה **"וכל אשר יקרא לו האדם נפש חיה הוא שמו"**. כמו כן רק ארץ שגזר עליה אדם הראשון שתתישב אכן התיישרה, אבל ארץ שלא גזר עליה אדם הראשון לא נתישרה. (סוטה מו ב).

ואולי עצם העונש שהענישו ה' על אכילת האתרוג כשהוא מר, מוכח שזה נחשב לאכילה, ולכן לדורות ה"אחשביה" של אדם הראשון באתרוג לפרי מאכל נחשב אכן לפרי לכל דין הן לערלה והן לפרי עץ הדר לדי מינים, ועד כדי כך הוא נחשב ליש בו טעם וריח וחושי יותר מלולב שטעמו זה התמר המתוק לכל.

ולפי זה הוסיף לי ידידי הגאון הרב דניאל קרימלובסקי שליט"א על פי האבות דר' נתן שאתרוג ר"ת **"אל תביאי רגל גאווה"**, שהיות ואדם הראשון החשיב זאת לפרי מאכל על ידי ה"אחשביה", לכן אולי שייך בזה גאווה, כי בכך מתקיים מצוות ד' מינים לדורות.

ובפרט שכתוב בגמרא **שישב במי נהר גיחון עד צווארו במשך 130 שנה עד שעלו זרדים על גופו** – האר"י ליקוטים בראשית סימן ג', כי הוא חזר בתשובה ורצה לכפר חטאו

בדרך הפוכה *ולקחתם לכם ביום הראשון פרי עץ הדר

וענה לי מרן שר התורה שאנשים מבשלים ואוכלים את האתרוגים לאחר חג סוכות, ולכן יש לזה דין עץ מאכל.

ועדיין היה קשה לי שהרי אנשים מבשלים זאת עם כמות סוכר בכדי שיהיה ראוי לאכילה ולולי הסגולה שבדבר הם לא היו אוכלים אותו, וגם לא כולם מבשלים ואוכלים את האתרוגים, וייתכן שהרוב לא נאכל אלא מועט שבמועט?? ולמה בגלל זה בגלל מיעוט האנשים האוכלים אותו הוא יחשב לעץ פרי??

אבל עכשיו נראה שתורץ לי שאלתי כראוי על פי דברי מרן שליט"א, שהרי על פי המדרש האתרוג זה היה עץ הדעת - הפרי הנחמד למראה שאכלו חוה ואדם הראשון באיסור, ואז הוא היה כליל השלימות במראה ובטעמו שהיה נפלא ביותר כמשמעות הפסוק **"כי טוב העץ למאכל וכי תאווה הוא לעינים"**.

רק מאחר שחטאו בו האדם ואשתו לכן כמו שהתקללה חוה שילדה בצער ובעצב מגדלת בנים, והאדם התקלל

עובר על צווי הבורא שלא לאכול מעץ הדעת, וגם היה אוכל מעץ שנוצר בשלימות כרצון הבורא.

ונעצם הרבה פעמים, היצר מחטיא את האדם, לא בעבירה חדה ומוחלטת ברעותה, אלא הוא מחטיא בעבירה העטופה עם הרבה כוונת טובות וטהורות, והרבה לשם שמים כביכול, עד שהאדם מתבלבל ושומע בקול היצר המפתה.

אבל כמו כאן, הרבה פעמים אדם יכול להתבונן ולהחליט שבשום פנים ואופן הוא לא יעשה עבירה גם אם יש בה צדדים טובים ויפים, ופתאום הוא יגלה שהוא יכול להגיע לצדדים הטובים והיפים גם בלי לעשות עבירה, אלא מצווה מושלמת בלי צדדי עבירה חלילה.

ואולי העדיף אדם הראשון לאכול מהאתרוג ולא מעץ הפלפלים, למרות ששניהם אינם ראויים לאכילה כמו שהן, שאתרוג מר הוא ואילו פלפלים חריפים הם?? וייתכן כי אחרי הכל **פלפל אנשים מעוניינים בטעמו החריף** רק שמעדינים אותו לרכך את חריפותו אבל אנשים אוהבים את החריפות, ואילו באתרוג אנשים שונאים את המרירות וגם שאוכלים אותו לאחר בישול עם הרבה סוכר, זה רק בגלל הסגולה לאכול אתרוג שברכו עליו בסוכות, ולולי זה רוב בני האדם לא היו אוכלים אותו אפילו עם סוכר בכמות מוגזמת. ואם כן איך נחשב פרי האתרוג לפרי מאכל?? וממילא איך נצא בו ב4 המינים – פרי עץ הדר?? לכן אכל ממנו אדם הראשון כשהוא טבעי בלי סוכר, כמו שהוא בכדי להחשיב אותו לפרי מאכל.

וייתכן שהאיסור היה לאכול ממנו בדרך אכילה, כי אכילת דבר מר נחשב שלא כדרך אכילה, ודרך אכילת אתרוג הוא בבישול עם הרבה סוכר, ולמרות שהאש התגלתה לאדם הראשון רק במוצאי שבת, בכל זאת יכול היה להשתמש באש שהמלאכים צלו עבורו צלי בשר ובאש זו היה יכול להמתיק ולהכשיר לו את האתרוג לאכילה.

אבל בכל זאת אדם הראשון אכל אותו חי – מר בלי בישול, ואם האדם הראשון החליט עליו שהוא מאכל יש לזה תוקף עוצמתי, כמושג הלמדני "אחשביה".

(ועיין מנחת חינוך מצוה רפא' שבכל איסורין שבתורה אם אכלם שלא כדרך אכילתו פטור שלא נחשב לאכילה, ולא

כתוב במדרש ב"ר טז' ז' שהפרי שאכל אדם הראשון היה אתרוג, והנה הפנים מאירות מביא בשם הזוהר בשער הכוונות סוכות ה' שמטרת ה' המינים לתקן חטא עץ הדעת.

ונראה להוסיף חידוש בעניין, על פי מעשה שהיה לי לפני 20 שנה שהגעתי לשר התורה מרן רבי חיים קניבסקי שליט"א ושאלתי אותו מדוע שייך איסור ערלה באתרוג ככתוב במשנה סוכה פ"ג מ"ה, הרי במשנה בערלה פ"א א' כתוב שהנוטע לסיג ולקורות, פטור מן הערלה, ומפרש הרמב"ם שאמר הש"י, **"ונטעתם כל עץ מאכל וערלתם ערלתו" (ויקרא יט')**, ולפיכך **"כשנתכוין בנטיעתו לאכילה אז יתחייב בערלה"**, אבל אם נתכוין בשעת נטיעת האילן שיהיה סייג או ליקח ממנו קורות או עצים אינה חייבת בערלה.

ושאלתי הייתה, הרי אתרוג לא נוטעים אותו לאכילה כי מר הוא בפרט האתרוגים הקטנים – לא האתרוגים התימנים, אלא נוטעים אותו בעיקר למצווה, ואם כן מדוע יש בהם דיני ערלה??

וטהר לבנו - סוכות

לכן יש עניין גדול לבשלו ולאכול ועוד בראש השנה לאילנות, בטו' בשבט כנהוג בתפוצות ישראל, כי ככה אנחנו מחזקים את עניין זה **שמאמינים** אנו **שאתרוג** הוא **באמת עץ מאכל ופרי מאכל המושלם** מכל הפירות, וחפצים אנו לאכול אתרוג כי הוא **הפרי המושלם מכולם**, ומלאים אנו בתפילה ותקווה שנוכה כבר לתיקונו המושלם בקרוב ממש אמן ואמן.

הושע נא 3 שעות – חשבון מדהים

את ה-3 שעות?? אלא נראה שהיות ובסוף נעילה צעקנו ברגש ה' הוא האלוקים 7 פעמים כי בכל פעם השכינה שהייתה קרובה לנו עלתה ברקיע עד הרקיע השביעי, אם כן בסיום יום כיפור כביכול הסתיים התקופה שה' קרוב אלינו, **ולתקן 3 שעות שקלקלנו בעת שה' היה קרוב אלינו לא מספיק 3 שעות בימי הסוכות.**

אלא חייבים עבודת סוכות מושלמת, ועוד להתחנן הושע נא 3 שעות, שה' יסכים בטוב להשלים לנו את ה-3 שעות, ובפרט שזה תיקון למפרע כביכול, שלמרות שכבר נעלו שערי שמים, וליצור מצב כאילו לא נחסר אז 3 שעות, וכ"ז ע"י תיקון מעכשיו, ולכן צריך עבודה קשה ביותר לתקן.

לכן חשוב מאוד, בימי חול המועד לא להתבטל אלא לנסות לתקן את ה-3 שעות, על ידי עבודה מאומצת ומושלמת של שמחה של מצווה במשך כל ימי סוכות, יחד עם כל המשפחה.

הרחמן הוא יקים לנו את סוכת דוד הנופלת – כמה שנים עד חורבן העולם?

אולי בית המקדש השלישי אכן לא יחרב לעולם, אלא ירחף יחד עם הצדיקים?

ומו"ר טען שאולי לא כדאי לחשוב ולהתעמק על העתידות, ואכן כידוע כך כתב הרמב"ם. **בכל** זאת ביקשתי ממורי ורבי, שרצוני לפחות, **שגדולי ישראל יתחננו לצמצם את השאלה, ושיבוא כבר המשיח בקרוב ממש.** ומו"ר **הסכים עמי.**

וברוך ה' קיבלתי הסבר נפלא, שהתחדש יחד עם תלמידי העילויים והמצוינים **בת"ת תורת אמת בני ברק**, מתוך **נביא זכריה פרק ח' בפסוק יב** כי זרע השלום הגפן תתן פריה והארץ תתן את יבולה והשמים יתנו טלם והנחלתי את שארית העם הזה את כל אלה:

וכתב הרד"ק: - אפשר **שעל בית שני אמר כן אם ישמרו מצות ה', או היא עתידה לימות המשיח** והפסוק הבא אחריו יוכיח שאמר בית יהודה ובית ישראל, ובבית שני לא שבו בית ישראל: **אך מפורש במצודת דוד** זכריה פרק ח פסוק ג, שהגאולה השלימה אם היו שומעים בקול ה', הייתה מתקיימת בימי בית שני, וממילא גם עשרת השבטים היו שבים לארץ ישראל, כי הגיעה הגאולה השלימה.

ולפי זה יתכן שהנביא לא דיבר כלל על בית שלישי אלא רק על בית ראשון ושני, והנביא כינה את **בית שני** "האחרון", כי היה אפשרות שיהיה האחרון, וכפי משמעות הפסוקים **בנביא חגי פ"ב**, שהנביא בא לעודד את דור בוני בית שני שהיו שבורים ממראה בית שני לעומת מראה בית ראשון, ולא לזלזל בחשיבות בית שני, כי יתכן והוא יהיה האחרון באמת, ולפחות יתקיים בו גדול בשנים ובגובה, **אבל** באמת הנביא התכוון בעיקר **לדבר העיקרי החשוב ביותר שיהיה גדול ברוחניות** ובקדושה יותר מהראשון אם אכן יזכו לגאולה השלימה, **וכדרך יסוד תירוצו של מו"ר הנ"ל, ואכן** אפילו בימי בית ראשון היה אפשרות **שחזקיהו** היה המשיח ותבוא הגאולה השלימה וכידוע.

שארורה האדמה בגללו, כך גם **אז התקלל או התקלקל האתרוג שלא יהיה לו טעם לאכילה.**

והיות ומהות האתרוג הוא **עץ מאכל כעדות התורה**, לכן **נשאר בו חשיבות של עץ מאכל**, וגם נשאר בו חשיבות של **יש בו טעם וריח**, ואנחנו בסוכות **בנטילת 4 המינים באים לתקן את חטא אדם וחיה** שאכלו מעץ הדעת, וברגע **שיתוקן חטא עץ הדעת ממילא יתוקן טעמו של האתרוג** שיהיה נחמד וטוב לאכילה כפי שהיה בימי בראשית.

שמעתי מהגאון רבי שאול דולינגר שליט"א, שהביא בני יששכר מדהים, שהנה **מקווה זה 40 קב שזה 960 לוגין**, וכנגד זה יש 40 יום של תשובה, כל חודש אלול ועשרת ימי תשובה, שבכל יום יש 24 שעות שיוצא גם 960.

אבל מקווה נפסל ב-3 לוגין פסולים, וכנגד זה **3 שעות של חוסר קדושה יכול לגרום הרס של טהרת המקווה** ביום כיפור רח"ל.

לכן יש את עבודת סוכות לתקן, ואז **בהושענא רבא אומרים הושע נא 3 שעות הושע נא**, שיתוקן פסול המקווה שנפסל מחמת 3 שעות של חטא רח"ל, כך שהמקווה של יום כיפור יכפר עלינו.

ולכאורה, אם חסר 3 שעות שאפשר לתקנם בימי הסוכות, א"כ מדוע עוד מתחננים הושע נא 3 שעות, ולמה מחכים עד יום אחרון של סוכות, הרי מיד עם תחילת סוכות נשלים

הגמרא בבא בתרא דף ג' הביאה את הפסוק "גדול יהיה כבוד הבית האחרון מהראשון", ונחלקו שם בגמרא האם הכוונה גדול האחרון מהראשון בשנים או בגובה. **ומסיקה** הגמרא שכל הדעות צודקות, כי אכן בית שני היה גובהו 100 אמה מול הראשון שהיה 30 אמות, וכמו כן בית שני התקיים במשך 420 שנה, ואילו הראשון התקיים במשך 410 שנים.

ובנעילה של תש"פ בכיתי לבורא עולם, אנא אבא בנה לנו כבר בבקשה את הבית השלישי האחרון, הרי אבא יקר נשארו רק 219 שנים עד שהעולם יחרב ב-6000 שנה, שאז הצדיקים ירחפו כי לא יהיה עולם הזה – **ע"פ סנהדרין צב'**. ואוי לנו שעל הבית השלישי האחרון ממש, לכאורה לא יתקיים גדול מהראשונים בשנים, אלא קטן הוא בשנים מהבית השני ומהראשון שהם עמדו מעל 400 שנה?? ואיך יתקיים **"גדול יהיה כבוד הבית האחרון מן הראשון"**, ואיך זה יתכן??

ובכיתי לה', אבא יקר אנא צמצם את השאלה, והבא כבר את משיח, ובנה את ביתך, ושיסתיימו צרות עם ישראל, אנא בורא עולם הצל נא.

ושאלה זו שאלתי את מו"ר הגאון רבי משה הילל הירש שליט"א **ראש ישיבת סלבודקא**, וענה לי שברוחניות השלישי יהיה עוצמתי ביותר, וכך יתקיים גדול יהיה כבוד הבית האחרון מן הראשון, - ברוחניות.

אומנם קצת היה קשה לי שהרי בית שני היה פחות רוחני והיו בו פחות ניסים מהבית הראשון, ובכל זאת כתוב עליו **"גדול"**, כי היחס בגדול לא היה ברוחניות אלא בגודל המבנה ובשנים – שנות קיומו??

והאם יתכן לומר שכמו שהצדיקים לא ימותו אלא ירחפו ככתוב בגמרא דבר שאין לנו בו הבנה, - אומנם ראיתי הסבר שהם יהיו כמו אליהו שעלה בלהבה השמימית, כך